БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряат-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 67 (7067)
МАРТЫН 20
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Партийна даалгабари

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бодотоор бэелүүлхэ ...илго областной партийна организациин, республикын бүхы колхозни...дай, МТС, совхозуудай болон хү...е ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэ... урда табигдаад байна. Малажа...й гээгдэлые усадхажа, тэрэниие ...д ехээр хүгжөөхэ тушаа ехэхэн ...олдолго гаргаха хэрэгтэй болоно.

...үнөө үедэ колхоз, совхоз бүхэндэ ...анжэлэй түсэбүүд табигдажа ...рээд, олониитын хабаадалгатай... зүбшэн хэлсэгдэжэ байна. Энэ ...удалые партиин айкомуудай бю... болон пленумүүд мүн хаража үзэ...

...иимэ ехэ гүрэн түрын удхашанар... хэрэгые бэелүүлхэдээ миил үгөө..., тогтоол абалгаараа һанаагаа ...арха бэшэ, харин ажалдаа амжал... туйлаха хэрэгтэй гээшэ. Ушар ...эһээ бүхы партийна организаци...удай, коммунистнуудай һанаа ...ьхэл, тэдэнэй эдэбхи хэшээл нэн ...үүн хараалагдаһан хэмжээ...улгануудаа саг дары, эрхим ша...тайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ зорюу...даха ёһотой. Коммунист гээшэ ...ртийна тогтоолые миил үгөөрөө ...шөөхэ бэшэ, харин тэрэниие ажал ...рэг дээрээ бэелүүлхын түлөө эсэ... сусашагүйгөөр тэмсэгшэ байха ...отой гэжэ КПСС-эй Устав заана.

...Партийна шиидхэбэри гү, али ...ртийна даалгабари дүүргэхэ гээшэ ...ммунист бүхэнэй нангин уялгань ... КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска ...ленумэй тогтоолой һүүлээр хүдөө ...ахы дээрэ хүдэлмэрилхөөр про...шленна предприятинуудһаа, эм... зургаануудһаа 800 гаран комму...стнууд, 2500 шахуу комсомоле...уд ба залуушуул гараһан ба мү...шье гаража байна. Хүдөө нюта...дта ошоһон коммунистнууд ба ...сомолецууд колхоздо хүдэлмэ...хэ дүй дүршэл түргэнөөр шудал..., түрүү колхознигуудтай зэргэшэ... эхилээ. Энэ хадаа манай партиин ...орой журам, коммунистнуудай ...эн сэхэ һанал бодолые үшөө дахин ...шэлэн харуулна гээшэ.

...Республикын олохон партийна ор...низацинууд коммунистнуудай хү...е дүүрэн хэрэглэжэ, тэдэнэртэ үг...ён тодорхой даалгабаринуудай ...ргэлтые туйладаг, үргэн ниитые ...хөөрөө ударидан толгойлдог бо.... Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай ...ровэй нэрэмжэтэ колхозой пар...йна эхин организаци (секретаринь ...хэр Доржиев) КПСС-эй ЦК-гэй ...варска Пленумэй тогтоолые бодо... дээрэнь бэелүүлгэдэ бүхы анхара... хандуулжа байна. Тус партийна ...ганизациин бюро коммунистнууд... ойлгууламжын, культурно-гэгээ...эй хүдэлмэри ябуулха, ханын га... гаргаха даалгабаринуудые үгэ... гадна, малһаа ашаг шэмэ ...эр абалгые, хабарай тарилгада, ... тэрэ тоодо кукурузын тарилгада ...имээр бэлэдхэлгые туйлаха, ба...ганнуудта хэрэгтэй модо ехээр ...лхо ба зөөхэ тушаа тодорхой ...алгабари үгөөд, тэрэнэй дүүргэл... шалгажа байдаг юм. Партийна бюро коммунистнуудтаа даалгабари үгэхэдөө хүн бүхэнэй арга шадабариие харадаг. Эндэ партийна даалгабари гансахан коммунистнуудта үгтэдэг бэшэ, мүн партийнабэшэ эдэбхитэдтэшье үгтэдэг байна. Жэшээлхэдэ, партийнабэшэ зоотехник нүхэр Шевлековае агитатораар томилхоһоо гадна, ехэ һү һаалгые туйлаха гэһэн даалгабари үгөө һэн. Мүнөө партийна энэ даалгабариие нүхэр Шевлекова нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Партийна организациин хүдэлмэреэ зүбөөр табижа, ажахын бүхы һалбаринуудые хүтэлбэрилгэдэнь колхозой правленидэ һайнаар туһалдаг болоһонойнь ашаар тус колхоз партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые дүүргэлгээрээ аймаг соогоо түрүү зэргэдэ ябана.

Гэбэшье, партиин гаргаһан шиидхэбэриие, партийна тодорхой даалгабариие дүүргэхэ тушаа үгэ хүүр гаргабашье, бодото хэрэг дээрээ өөдтэй юумэ бүтээдэггүй коммунистнууд үшөөл зарим нютагуудта бии байна. Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр партиин гэшүүн, хэдэн жэлэй туршада хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ ябаһан, хүдөө ажахын талаар нилээд дүй дүршэлтэй нүхэр Халтанов һунгагдаһан байгаа. Теэд нүхэр Халтанов партийна энэ харюусалгата даалгабариие һайнаар дүүргэхэ гэжэ оролдохын орондо, харин энэ тушаалһаа түргэнөөр мултарха гэжэ хүсэһэн байха юм. Тэрэнэй эсэстэ колхозойнгоо ажахые хүгжөөхын түлөө үнэн зүрхэнһөө тэмсэдэггүй байгаа. Тиихэлээр колхознигуудайнгаа үмэнэ хүндэгүй боложо, ажалһаан гаргуулһан байха юм. Энэ колхозой партийна эхин организаци, партиин Сэлэнгын айком тус коммунистын партийна даалгабарида иимээр хандаһые мэдэжэ байгаад, КПСС-эй Уставай эрилтын ёһоор зохихо хэмжээ абаагүй байһаниинь гайхалтай.

Партийна даалгабарида гү, али партийна шиидхэбэриие дүүргэлгэдэ хайша хэрэгээр хандадаг баримтануудтай эрид шууд тэмсэхэ хэрэгтэй. Партийна организаци бүхэнэй дайшалхы шадабариие бүхыдэнь дээшэлүүлэн, партийна ба гүрэнэй журамые бэхижүүлжэ, коммунист бүхэнэй эдэбхи хэшээлые дэмжэхэ гээшэ партиин айкомуудай, райкомуудай тон шухала зорилго болоно.

«Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ хэрэгые партийна организацинууд, бүхы коммунистнууд ударидан толгойлхо ёһотой. Коммунистнууд болон комсомолецуудые колхозой, совхозой, МТС-эй гол шухала һалбаринуудта зүбөөр хубаарилан табиха, тиин өөһэдөө һайнаар хүдэлхэһөө гадна, бүхы ажалшадые дахуулан ябажа, тэдэнэй дунда политическэ хүдэлмэри, социалистическэ мүрысөө эмхидхэжэ, бүхы дээрээ амжалта туйлалгые хангахаар коммунистнуудта партийна даалгабари үгэхэ хэрэгтэй.

Зүүн-Урда областьнуудай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дүүрэбэ

САРАТОВ, мартын 18. (ТАСС). ...н-Урда областьнуудай хүдөө ...хын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн ...рэ мүнөөдэр СССР-эй Министр...дэй Соведэй түрүүлэгшын орлог... нүхэр Лобановай элидхэл тушаа ... хэлэлгэ үргэлжэлөө. Ороохо та... болон малажалай продуктнуу...е үйлэдбэрилгэ эрид дээшэлүүлхэ ...ай КПСС-эй ЦК-гэй январска ...ленумэй табиһан зорилгонуудые ...лүүлхэ ябадалда зорюулагдаһан ...ото хэмжээнүүдые колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсээ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан зүблөөн дээрэ ехэ үгэ хэлээ.

Зүүн-Урда областьнуудай бүхы колхознигуудта, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ хандаһан Хандалгые зүблөөндэ хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абаа.

Жэлдээ хоёр ургаса

НАМАНГАН. (ТАСС). Облас... машинно-тракторна станцинууд ...куруза тариха «СШ-6» гэжэ тү...шын бүлэг сеялкэнүүдые абаа.

Энэ культура хадануудай хормойн ...ада газарай районуудта гол тү... квадратно-гнездовой аргаар та...даха юм.

Түрүү ажахынуудай дүй дүршэлые ...адаа абажа, олохон колхозууд ... газарһаа жэлдээ хоёр дахин ур... абаха гэжэ шиидээ. Мүнөө по...нууд шэлэгдэжэ, звенонууд бүридхэгдэжэ байна. Эндэ эртэ эдеэшэдэг —«белая ранняя» гэжэ нютагай, Киргизиин хүршэ районуудта нютагжуулагдаһан «ранняя кремнистая» гэжэ сортнууд жэлдээ хоёр ургаса үгэдэг гэжэ дүй дүршэл харуулаа. Өөһэдыгөө үрэһэ хүрэнгөөр хангахын тула колхозууд үрэһэ хүрэнгэ хоорондоо андалдан абалсажа байна.

Энэ жэлдэ областьдо кукурузын тарилга 17 дахин үргэдхэгдэхэнь.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тоітоолые бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэе!

Манай ороной үргэн уужам газар нютагуудаар кукурузын баян ургаса ургаха юм



Украинска ССР. Одесскэ областиин «Саратский» гэжэ совхоз кукуруза тарилгаяа 320 гектараар ехэдхэхэнь. Совхозой хүдэлмэрилэгшэд хабарай хүдэлмэридэ һайнаар бэлэдхэжэ байна. Кукурузын үрэһэн һайнаар харууһалагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой нэгэдэхи отделениие эрхилэгшэ Н. П. Мижиевский (зүүн гарһаа), үрэһэнэй складые даагша Е. С. Кучера гэгшэд кукурузын үрэһэ шалгажа байна.

ТАСС-эй фотохронико

Колхозник Горбуновой бии болгоһон гибриднэ кукуруза

МОЛОТОВ. (ТАСС). Куединскэ районой «Красный Октябрь» колхозой гэшүүн Г. Горбунов арба гаран жэлдэ кукуруза ургуулжа байна.

Энэ культура үдэрэй гэрэлые удаан саг соо хэрэглэдэггүй ургамалнуудай тоодо ородог байһыень хараадаа абажа, үдэрэй гэрэлые 12 час болотор хороогоод, кукурузын тарилгые зорюута һүүдэртүүлдэг байгаа. Иигэхэдэнь кукуруза һара урид сэсэглэжэ, хюруугай унахын урда тээ буурсагуудынь эдеэгээ татаха дүтэлөөд байдаг байба. Һүүлэй жэлнүүдтэ нүхэр Горбунов кукурузые гурбан газарта — үдэрэйнь гэрэлые гурбан ондоо хубилгаад ургуулжа байгаа. Иигэжэ туршалга хэһэниинь ехэ һонин дүнгүүдые харуулба. Һүүдэрлүүлэнгүй байлгахада кукуруза сентябрь һара соо сэсэглээд, эдеэшэжэ үрдидэггүй байгаа. Харин үдэрэйнь гэрэлые 12 час болотор хорооходо 35 үдэр урид сэсэглэһэн байна. Нүгөөдэ—гурбадахи газар дээрэ таригдаһан кукурузые заримдаа һүүдэрлүүлжэ, заримдаа һүүдэрлүүлэнгүй орхижо байһаниинь зарим эшэнүүд июль һарада, заримаиинь август, сентябрь һаранuудта сэсэглэһэн, зариманиинь оройдоошье сэсэглээгүй байшоо.

Эртэ эдеэшэһэн, һайн ороохотой кукурузын буурсагууд шэлэгдэжэ абтажа байгаа. Тиигээд новатор Ленинградска хүдөө ажахын институдта бии болгогдоһон кукурузын үрэһэнүүдые абаад, «северная», «кустанайская» гэжэ сортын кукурузануудай хоорондоһоо шэнэ гибрид бии болгоо.

Гахайда эдюулхын тула кукурузын буурсагуудаар силос даралга

ХАРЬКОВ. (ТАСС). Харьковска зоотехническэ институдай научна хүдэлмэрилэгшэд кукурузые хайшан гэбэл малай тэжээлдэ ехээр хэрэглэхэб гэһэн асуудалые хэдэн жэл соо шэнжэлжэ байна. Үнгэрһэн жэлэй август соо институдай һуралсалай-туршалгын ажахыда ондоо тэжээлнүүдтэй холилсоод, кукурузын эдеэшэнтэһэн ороохотой буурсагуудаар силос даргдаһан байгаа.

Кукуруза болон тыквын эдеэнүүд силос хэршэдэг машинаар хэршэгдэд, силосэй цементлэгдэһэн нүхэнүүд соо низалагдаһан хартаабхатай, люцерэын үрэһэнэй үлэгдэлнүүдтэй һайнаар худхагдаһан байгаа. Нүхэеэ түргөөр дүүргэһэнэй, бүхы тэжээлые һайнаар хэршэһэнэй ба нягтаруулан дараһанай ашаар силос түргөөр эһэжэ захалһан байна.

Дараһанайнгаа һүүлдэ хоёр һара болоод байхада силосэйнгээ нүхые нээһэниинь һайн шанартай, хоншуухан үнэртэй, ехэ һайн тэжээл болоһон байгаа һэн. Энээниие мал ехэ дуратайгаар эдидэг байна.

Кукурузын буурсагуудаар дарагдаһан силосээр гахайнуудые эдеэлүүлхэдэ һайн үрэ дүн харуулаа. Гурбан һара хахад сагай турша соо гахай бүхэн амидынгаа шэгнүүрые сүүдхэдээ дунда зэргээр 500 граммаар нэмээжэ байгаа. Тиихэдэ, 6 һаратай поршоонхонуудай амидын шэгнүүр дунда зэргээр 70 килограмм болоо.

Институдай хүдэлмэрилэгшэд туршалгануудые хэжэ, кукурузын буурсагуудаар дүрбэн янзын силос дараха арга зохёогоо. Кукурузын буурсагуудтай хамта мүн хэдэн зүйлэй корнеплодууд, бахчева культуранууд болон бобово хэнзэ ногоонууд силостэ оруулагдана. Дарагдаһан силостэ кукуруза хахадһаань ехэнхи хубииень эзэлдэг.

Ой модотой тала газарай районуудта ургуулагдаха кукурузын шэнэ сорт

ЛЬВОВ. (ТАСС). Львовско хүдөө ажахын институдай ургамалай кафедрын хүдэлмэрилэгшэд Украинска ССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент профессор Г. С. Киягай хүтэлбэри доро Украиныи шииг нойтотой баруун районуудта һайнаар ургаха «Львовская—1» гэжэ кукурузын шэнэ сорт бии болгоо.

Львовско ба Ровенско областьнуудай хэдэ хэдэн колхозуудта «Львовская—1» гэжэ сортын кукуруза хэдэн жэл удаагаар таригдажа байнхай. Бусад сортнуудта орходоо тэрэ түргөөр эдеэшэдэг байһанаа харуулаа. Энэ сортын кукурузын ургасые сентябриин тэн багаар хуряажа болохо юм. Агротехникые һайнаар сахяад байгаа һаа, тэрэнэй гектарһаа 100 центнер хүрэтэр ургаса абажа болохоор. Мүнөө эндэхи эрдэмтэд областиин колхозуудай кукуруза тарилгын звенонуудые даагшадтай занятинуудые үнгэргэжэ байна. Хабарай тарилгада хэрэглэхын тулада тэдэнэр колхознигуудта 60 шахуу центнер шэнэ сортын үрэһэ үгөө.

Колхоз бүхэндэ үрэһэнэй участок

КРАСНОЯРСК. (ТАСС). Сибириин центральна районуудта кукуруза һаянай таригдадаг болоо юм. Минусинска селекционно станцида бии болгогдоһон түргөөр эдеэшэдэг, ургаса ехээр үгэдэг «минусинская сибирячка» гэжэ сорт хизаарай колхозуудые үрэһэ хүрэнгөөр үшөө хүсэд хангажа шадахагүй байна.

Ерэхэ жэлдэ өөһэдтөө хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ абахын тула колхозууд тусхай үрэһэнэй участогуудта тарилга хэхэ юм. Тэдэ участогуудта таригдаха үрэһэнүүд үтэгжүүлгэтэй горшоогхонууд соо уридшалан ургуулагдаад, таригдахань. Эдэ участогуудта «минусинская сибирячка» гэжэ нютагай кукуруза ороной урда зүгэй районудһаа асарагдаһан сортнуудтай холигдожо, үрэжүүлэгдэхэ юм.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэнэбди

Манай колхоз нёдондо жэлдэ оройдоо 47 гектарта кукуруза тариһан байна. Энээхэн газар дээрэ тариһан мүртөө энэ культурын ургасые дээшэлүүлхэ талаар ямаршье хүдэлмэри хэгдээгүй һэн. Кукуруза тариха участогаа эртээнһээ оложо, тэрээн дээрээ тарилгын урда тээ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые хэхэ байгаабди. Тиихэдэ зунай сагта, түлэб ургажа байха үедэнь нэмэлтэ тэжээл оруулха, борнойлхо ёһотой байгаа. Гэбэшье, кукурузын тарилга дээрэ иимэ хүдэлмэринүүд хэгдээгүй һэн. Энэ шалтагаанһаа 47 га газар дээрэһээмнай гектар бүриин миил 70 центнер силосэй ногоон ургаһан байна.

Манай колхознигууд партиин ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдые гүнзэгыгөөр шудалаа. Эдэ шиидхэбэринүүд соо малажалһаа продукци ехээр абаха замууд, арга нүхэсэлнүүд тодорхойгоор заагдана. КПСС-эй ЦК-гэй тус Пленумэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон эндэхи колхознигууд мүнөө жэлдэ кукурузын тарилгые үргэдхэхэ, тэрэнэй ургасые ханигүй дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн байна.

Мүнөө жэлдэ манай колхоз 310 гектарта кукуруза тарихань. Энэ культурые тариха полинууд үни хада олдоо. Тус культурые пар дээрэ тарихабди. Тодорхойлон хэлэбэл, 200 гектар пар, 110 гектар шэнэ газар дээрэ кукуруза таригдахаар хараалагдана. Эдэ полинууд звенонуудта даалгагданхай. Эдэ звенонуудай гэшүүд даажа абаһан участогууд дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые хэжэ байна. Жэшээлхэдэ, үбгэн колхозник Пурбо Батуевай хүтэлбэрилдэг звено 130 гектар кукурузын поли даажа абаад, тэрээн дээрээ саһа тогтоожо, наг шэбхэ гаргажа байна. Энэ звенодо даалгагдаһан Үртэйн хүл гэжэ нютагта 32 гектар пар бии юм. Тэрэ газар дээрэ звеногойхид дунда жэшээгээр га бүриин 15 тонно наг шэбхэ, 5 центнер үнэһэ, 2 центнер тахяагай аргал гаргаа. Гадна, эндэ саһа тогтоожо байна.

Колхозой үүлтэртэ үнеэдэй фермын һаалишад 12 гектар газар дээрэ кукуруза тариха уялгатай. Эдэнэр энэ участок дээрэ мүн саһа тогтоожо, наг шэбхэ зөөжэ гаргана.

Кукуруза тарижа ургуулгада бэлэдхэхэ хэрэгтэ һургуулиинхид эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Эндэхи һургуулиин һурагшанар шубуунай аргал, үнэһэ суглуулха даалгабари абаад, тэрэнээ дүүргэжэ эхилээ.

Кукурузые силос болгоод, мүн хүхэ зандань малда эдюулжэ болохо. Бидэ мүнөө жэлдэ кукурузын тарилгаһаа силос, таряа, ногоон тэжээл абахабди. Зундаа үнеэдтэ эдюулхын тулада 32 гектарһаань ногоон тэжээл абахабди.

Энээн дээрэһээ харахада кукурузын тарилгын ехэнхи ургасаар силос дараха байнабди. Гэбэшье, манай колхоздо силос дараха бэлэн траншейнүүд, башнинууд, набтар башнинууд үгы байна. Энэ жэлдэ кукурузаар хэгдэһэн 1000 тонно силосэй багтаха нүхэнүүдые шэнээр малтаха ёһотойбди. Мүнөө энэ хүдэлмэридэ бэлэдхэжэ эхилээбди. Эдэнэй хананууды бариха шулуун, модон бэлэдхэгдэжэ байна.

Кукурузые квадратно-гнездовой аргаар тариха байнабди. Теэд манай колхоздо, мүн тэрэшэлэн Сэлэнгын МТС-тэ иимэ аргаар тарилга хэхэ сеялкэ байхагүй. Тэрээн дээрэһээ колхозой механизатор нүхэр Халзанов таряанай сеялкэдэ шэнэ түхеэрэлгэнүүдые һуулгажа, кукуруза квадратно-гнездовой аргаар тариха болгохонь. Тиихэдэ иимэ хүдэлмэриие МТС-эй механизаторнууд ябуулна. Кукурузые заатагүй квадратно-гнездовой аргаар тарихабди.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум хадаа малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхын тула адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй гэжэ заана. Гадна, кукуруза тарилгые үргэдхэжэ, тэрэнэй ургасые дээшэлүүлхые эринэ. Партиин ЦК-гэй энэ эрилтые дүүргэлтэ болгон манай колхознигууд кукурузын ургасые дээшэлүүлжэ, малаа шэмэтэ тэжээлээр хангахын түлөө бии хүсэеэ элсүүлхээр шиидэнхэй.

Д. Гомбоев, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшые малажалай талаар орлогшо.

Хонидоо улам олошоруулха аргатай болохобди

Ниитын малажалые эрид хүгжөөхэ, тэрэшэлэн малай ашаг шэмые ехэ болгохо тушаа социалистическэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүд ехэ зорилго табяа. Энэ зорилгые бодотоор бэелүүлхын тула малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй. Энээнгүйгөөр малажалһаа ашаг шэмэ ехээр абадаг болохо тухай хэлсэлтэгүй. Тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ ургаса ехэтэй культура—кукуруза манай совхоздо шиидхэхы үүргэ дүүргэхэ байна. Энэ жэлдэ манай совхозой хүдэлмэрилэгшэд эрхим газараа шэлэжэ кукуруза тариха гэжэ шиидээд, фермэ бүхэндэ энэ культура тарижа ургуулха тусгаар звенонууд байгуулагдажа байна. Комсомолецууд болон залуушуулһаа бүридэһэн иимэ звено бүхэн кукуруза ехээр тарижа, ороохо, силосэй ногоо болон ногоон тэжээл абаха байна. Энэ жэлдэ манай совхоз хамта дээрээ 800 гектарта кукуруза тарихань. Манай совхоз тэжээлэй база байгуулха асуудал хүсэд шиидхэжэ шадаха хараатайгаар удаадахи жэлнүүдтэнь кукурузын тарилга үргэдхэхэ байна.

Иигээд байхадаа совхозой хүдэлмэрилэгшэд саашадаа бүри амжалтатайгаар хони үсхэбэрилхэ болоно. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор совхозой хүдэлмэрилэгшэд 1960 ондо 100 гектар эдлүүриин газарта 400 килограммһаа бага бэшэ ноохо, 14 центнерһээ бага бэшэ мяха, 9 центнерһээ бага бэшэ һү абахаар шиидээ, 1960 ондо нарин ба нарибтар ноохотой хонид бүхы һүрэг соогоо 45 процентһээ үсөөн бэшэ болгогдохо ёһотой. Хонидой тоо толгой олошоруулхадаа тэдэниие һайн байраар хангаха шухала. 1955 ондо түсэбэй ёһоор бидэнэр хонидой типовой 6 байра, малшадай байха 10 гэр бариха ёһотойбди. Барилгын хүдэлмэридэ мүнөө бэлэдхэжэ байнабди. Эдэ бүхы барилгануудые энэ жэлэй июниин 1 болотор барижа дүүргэхээр совхозой хүдэлмэрилэгшэд шиидэнхэй. Мүн энэ жэлэй хоёрдохи хахадта бусад барилганууд олоор хэгдэхэ юм.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдээр табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада манай совхозой хүдэлмэрилэгшэд хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлхэ байна.

С. Забадаев, Боргойн совхозой партийна организациин секретарь.

Улан-Удын городской Соведэй сесси

Республикын аймагууд ба городуудта ажалшадай депутадуудай табадахи зарлалай нэгэдэхи сессинүүд боложо байна.

Сессинүүд дээрэ Соведүүдэй гүйсэдкомуудые һунгаха, гүйсэдкомуудай саг үргэлжын комиссинуудые даагшадые баталха болон бусад асуудалнуудые зүбшэн хэлсэнэ.

Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй табадахи зарлалай нэгэдэхи сесси һаяхан гүрэнэй ород драмын театр соо болобо.

Городской Соведэй үндэр наһатай депутадуудай нэгэн, Сталинска шангай лауреат нүхэр **С. Д. Асеев** сессиие нээбэ.

—1955 оной февралиин 27-до болохо үнгэрһэн РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үедэ хада коммунистнууд болон партиинабшэ хүнүүдэй арадай блогой эбдэршэгүй хүсые, советскэ демократиин илалтые, Коммунистическэ партида, Советскэ правительстводаа манай арадуудай хизаарлашагүй үнэн сэхэ байһыень үшөө дахин гэршэлэн харуулаа,—гэжэ депутат Асеев хэлэбэ.

Удаань Городской Соведэй сессиин түрүүлэгшээр депутат Магунов, сессиин секретаряар депутат Баханова һунгагдана.

Сесси мандатна комисси, горсоведэй гүйсэдкомые һунгаха, горсоведэй саг үргэлжын комиссинуудые байгуулха ба тэрэнэй гүйсэдкомой таһагуудые даагшанарые баталха асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

—Мандатна комисси ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын Дуримэй 36-дахи статьягай үндэһөөр горсоведэй депутадуудые һунгалга һунгуулиин 340 округуудта Бурят-Монголой АССР-эй Конституцитай нарилаар зохилдуулан үнгэргэгдэһэниие тодорууллаа,—гэжэ мандатна комиссиин түрүүлэгшэ депутат **Ножкин** мэдээсэбэ.

Һунгуулиин бүхы 340 округуудта һунгалгашадай 99,99 процентнь голосованида хабаадаа. Тиин һунгагшадай 99,68 процентнь коммунистнууд болон партиинабшэ хүнүүдэй арадай блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгөө.

—Мандатна комисси горсоведэй депутадуудай эрхэ түлөөлэлгые шалгажа үзөөд, бултыень зүб гэжэ тоолоно, — гээд депутат Ножкин мэдүүлбэ.

Мандатна комиссиин протоколые нэгэн һаналаар баталһанай һүүлээр, горсоведэй гүйсэдкомые һунгаха асуудалые зүбшэн хэлсэбэ:

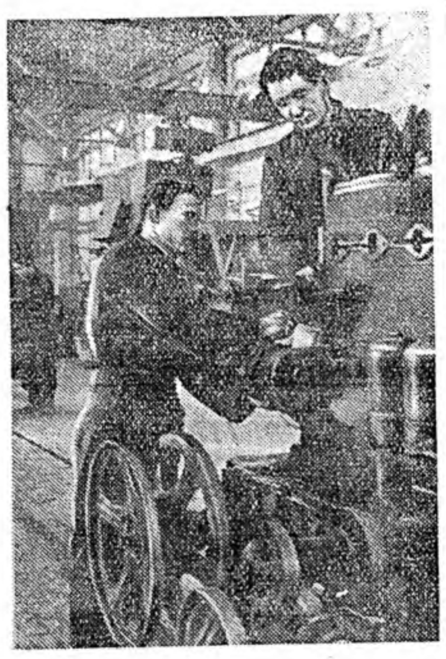
Горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшээр депутат **Гурьянов**, горсоведэй түрүүлэгшын орлогшонороор депутадууд **Хабалов, Моссорова**, секретаряар депутат **Шабанова** һунгагдаа.

Горсоведэй гүйсэдкомой гэшүүдээр депутадууд **Бестужев, Магунов, Медведев, Панов, Минеев** болон бусад, хамта 9 хүн һунгагдаа.

Удаань сесси горсоведэй саг үргэлжын комиссинуудые байгуулаа, мүн гүйсэдкомой таһагые даагшанарые баталаа.

Депутадууд **Котух, Тропников, Дондуков, Берюков** болон бусад горсоведэй гүйсэдкомой хүдэлмэриин дутуунуудые шүүмжэлээ. Элүүрые хамгаалгын, арадай гэгээрэлэй, городоо болбосон түхэлтэй болголгын, худалдаа наймаанай асуудалнуудые городской Соведэй гүйсэдкомой һулаар хүтэлбэрилһэн тухай тэмдэглэхэ зуураа, тэдэнэр хүдэлмэриин эдэ участогуудые эрид һайжаруулхыень городской Соведэй гүйсэдкомой шэнэ составһаа эрибэ.

Тэрэшэлэн байгша оной январь, февраль һарануудта депутадуудта кандидадуудтай уулзахадаа һунгагшадай оруулһан дурадхалнуудые сесси хаража үзэбэ. Арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын, худалдаа наймаанай, городоо болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэринүүдтэхи дутуу дундануудые хаража үзөөд, һаяын жэлнүүдтэ бэелүүлэгдэхэ бодото хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.



Свердловско область. Доодо Тагилай олон зуун инженернүүд, техникүүд болон механизаторнууд хүдөө тосхонуудта ажаллахаар гараба. Гансахан Николо-Павловска МТС-тэ 20 мэргэжэлтэд, 30 механизаторнууд городһоо ерээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: вагон бүтээлгын уральска заводһоо ерэһэн МТС-эй участково механик коммунист И. Н. Еманаков (баруун гарһаа), тракторист комсомолец Н. И. Круглов трактор хабсаргажа байна. **ТАСС-эй фотохронико.**

Сэлэнгын аймагай Соведэй сесси

Ажалшадай депутадуудай Сэлэнгын аймагай Соведэй нэгэдэхи сесси һаяхан болоо. Тус сессидэ аймагай Соведэй депутадуудаар һунгагдаһан 35 хүн хабаадалсаа. Тэдэнэй тоодо суута һаалишад нүхэд Хайдапова, Цырендоржиева, республикын габьяата зоотехник Фомин, томодхогдоһон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Шагдыров, Ванкеев, Сухын МТС-эй директор Ибрагимов болон партийно-советскэ аппарадай хүтэлбэрилэгшэд оролсоно. Тэрэшэлэн депутадуудай 32 хүниинь правительстваар шагнагдаһан, 10 гарашиинь хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадагшад, мүн 12 эхэнэрнүүд һунгагдаһан байха юм.

Аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшээр депутат Баирбиликтуев һунгагдаа. Мүн гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшые, секретариие болон бусад гэшүүдые һунгаһанайнгаа һүүлээр сесси хадаа гүйсэдкомой таһагуудые даагшанарые баталжа, хүдөө ажахын, бюджетнэ, арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалха, промышленностиин ба худалдаа наймаанай, культурно-гэгээрэлэй саг үргэлжын комиссинуудые байгуулба.

Сессидэ хабаадалсагшад эмхидхэлэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэнэйнгээ һүүлээр, «Аймагай культурна эмхи зургаануудай хүдэлмэри тухай» асуудалаар культурын таһагые даагша нүхэр Николаевай элидхэлые зүбшэн хэлсээд, тодорхой шиидхэбэри батал абаа.

Профсоюзна хүдэлмэрилэгшэдэй семинар

Кабанскын аймагай профсоюзна хүдэлмэрилэгшэдэй дүрбэн үдэрэй семинар болобо. Семинарта аймагай промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай профсоюзна хүдэлмэрилэгшэд олоороо хабаадалсаа.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлгэдэ профсоюзна организацинуудай үүргэ гэһэн асуудалаар КПСС-эй айкомой эмхидхэлэй таһагые даагша нүхэр А. Каширихин, культурно-хүмүүжүүлгын болон үйлэдбэриин хүдэлмэринүүдые яажа эмхидхэхэ тухай асуудалаар профсоюзуудай областной Соведэй түлөөлэгшэ нүхэр Быков гэгшэдэй хөөрөөнүүдые семинарта хабаадагшад шагнаа. Тэрэшэлэн тэдэнэр уласхоорондын байдалаар лекци шагнаһан, дүй дүршэлөө андалдаһан байна.

Семинарта хабаадагшад «КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ талаар профсоюзна организацинуудай зорилгонууд» гэһэн ВЦСПС-эй хоёрдохи Пленумэй шиидхэбэриие дэмжээд, тэрэниие бэелүүлгэдэнь аймагай колхозуудта туһалха гэһэн тогтоол батал абаа.

В. Дугарцыренов.

Хонишод-агитаторнууд

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи бригадада мүнөө 5 агитатор хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр өөһэдынгөө даалгабарита участогта ошожо, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй колхозникуудые танилсуулна. Агитаторнууд нүхэд Ц. Шоёнова, Б. Ниндакова, Ц. Галанова гэгшэд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй үүсхэлээр хоровой, драматическа кружогууд эмхидхэгдээд, хүдэлмэрилжэ байна.

Шоёнова, Ниндакова гэгшэд ниитын хүдэлмэри ба өөһэдынгөө даалгабарита ажалые зүбөөр зохилдуулна. Тэдэнэрэй даажа байһан хонид барандаа тобир тарганууд, абтаһан 240 гаран хурьгадынь нэгэшье хоролтогүйгөөр тэжээгдэжэ байна.

В. Токтохоев.

Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо

ФЕРМЭ ШЭНЭЭР ЭМХИДХЭБЭ

Энэ артелиин гэшүүд КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолтой танилсаад байхадаа, ниитынгээ малажалые саашадань хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалба. Малажалһаа ашаг шэмэ абалгые ехэдхэхын түлөө түрүүшүүлэй дүй дүршэлые олоной шадабари болгохо гээшэ угаа ехэ удхашанартай.

Түрүү арга нэбтэрүүлхэ зорилгоор тус колхоз тусгаар фермэ эмхидхээд, бүхы тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада түлжүүлжэ байна. Фермые даагшаар коммунист Б. Цыденов томилогдоо.

ТҮРЭЛ КОЛХОЗДОО БУСАНА

Советскэ Армиин зэргэдэ алба хэһэнэйнгээ һүүлээр комсомолецууд Ш. Доржиев, Д. Бодеев, Ц. Цымпилов гэгшэд түрэл колхоздоо бусажа ерээ. Тэдэниие колхоз ехэ хүндэтэйгөөр угтажа, нэгэ—нэгэ үнеэ үгэһэн ба өөһэдтөө гэр барихадань туһалһан байна.

Мүнөө эдэ комсомолецууд эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Б. Цыденжапов.

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГ.

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэе

Малай фермэнүүдые уһаар хангаха

Кяхтын аймагта хони үсхэбэрилхэдэ ехэ таарамжатай. 1960 ондо аймагай колхозууд 90.000 толгой хонитой болохо байна. Теэд, аймаг дотор хонидой олохон фермэнүүд уһа хомортой, худаггүй газарта байдаг юм.

Отара, гүүртэнүүд шадарай худаг гү, али ойрынь уһа голнуудһаа мал уһалалга ехэ мууса эмхидхэгдэнхэй. Энээн тухай нэгэ жэшээ харуулхада иимэ байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Анхалюн гэжэ газарта байһан отарада ошожо хонидоо хайшан гэжэ уһалдаг тухайнь һонирхобобди. Отарын газаа туранхайшаг 50 шахуу толгой һубай хонид байба. Тэдэ хонидой хэзээ уһалһыень һонирхожо, отарын хүдэлмэрилэгшэ Очкеева гэгшэһээ һурабабди. Тиихэдэмнай «эдэ хонидые уһалууриһаа һая асараад байнабди», — гэбэ. Тиигээшье һаань хонидто нэгэ хүнэг уһа табижа үгэхэдэмнай юушье үлөөнгүй хуу уужархёо.

Арбаад минута болоод байтар уһалууриһаа ерэжэ ябаһан хонид харагдаба. Хонидойнь уһалуури отараһаа 800-гаад метрын газарта юм. Тэдэ хонидой ерэхэтэй зэргэ тэдэндэ хоёр хүнэг уһа табижа үгөөбди. Тэрэ дорonь хооһолжорхибо. Хонидоо юундэ муугаар уһалнат гэһэн асуудалтайгаар отарые даагша нүхэр Черновто хандахадамнай:

— Гансаараа хонидоо уһалууриде абаашадаг гээшэб. Бултыень хаража, нэгэ доро уһалуулжа үрдинэгүйб, — гэжэ харюусаба.

Үнэхөөрөөшье тиимэ гээшэ [...] Энэ отарада 689 хонид бии. И[...] олон хонидые голой мүльһэн дэ[...] абаашажа, соолгодо уһалха гэ[...] тиимэ амар хэрэг бэшэ.

Олохон отаранууд худаггүй, [...] горхонһоо холо газарнуудта бай[...] Тэдэ отаранудай хонид саһа эд[...] лэ ябадаг. Уһа уугаагүй, саһ[...] ундалаад ябаһан хонид һула б[...] тэй, нозог байдагынь элитэ. Ю[...] гэхэдэ, саһанда дабһан гэхэ м[...] зүйлнүүд үгы ха юм.

Аймагай колхозуудай олохон ф[...] мэнүүд малаа уһалха уһа хомор[...] Намар, үбэлэй үедэ уһаар дута[...] байһан хонид хүсэ шадалаа ал[...] жа, турадаг байна. Иимэ бай[...] Маленковой, Сталинай нэрэмж[...] болон бусад колхозуудта үзэгдэн[...]

Зарим колхозууд байһан худа[...] даашье заһангүй, малаа уһаар [...] һалдуулна. Иимэ ябадал Стали[...] нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдэнэ.

Холын фермэнүүдтэ уһа зөөхэ ц[...] стернэ худалдаа наймаанай орг[...] зацинууд асарнагүй. Тиимэ цистер[...] нүүд Маленковой, Сталинай, Ле[...] нэй нэрэмжэтэ колхозуудта шу[...] ла хэрэгтэй байгаа.

Эдэ дутагдалнуудые хараа[...] абажа, колхозуудай адуу мал[...] уһаар хангаха тухайда аймаг[...] партийна, советскэ организацинууд[...] болон МТС, колхозуудай хүтэл[...] рилэгшэд анхаралаа табиха зэр[...] тэй.

Д. Болхоев.

Дүршэл ехэтэй малшан

Колхозой эрхим үхэршэн Найдан Бальжинимаев малажал дээрэ мүнөө наймадахи жэлээ хүдэлжэ байна. Энэ үе соо нүхэр Бальжинимаев мал харууһалха, эдеэлүүлхэ талаар ехэхэн дүршэлтэй болоо. Найдан Бальжинимаевта 50 гаран толгой хашараг ба гунжадые колхозой правлени даалгажа үгөө һэн. Тэрэ гэһээр табан жэл үнгэрөө. Эдэ жэлнүүдтэ нүхэр Бальжинимаев хэдэн олон хашараг, гунжадые тарган тобироор, гээлтэ хороолтогүйгөөр харууһалжа, үнеэд болгоод, колхозой һүнэй-товарна фермэнүүдтэ тушаагаа. Нүхэр Бальжинимаев сүлөөтэй сагтаа газетэнүүдые, малажал тухай элдэб олон брошюрануудые уншажа, эрдэм мэргэжэлээ саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байдаг. Даажа байһан малаа һайнаар харууһалдаг, үбэлэй ямаршье хүйтэн үдэрнүүдтэ хагда, уһалуури һайнтай бэлшээридэ абаашажа адуулдаг юм. Мүн малдаа концентрированнэ ба минеральна тэжээл ходо үгэжэ байдаг. Нүхэр Бальжинимаев дүй дүршэл тухайгаа иигэжэ хөөрэнэ:

— Үбэлэй хүйтэн, шэмэрүүн үдэрнүүдтэ малай бэлшээриин холоһоо би огто зүрхэсэдэггүйб. Үбэлэй сагта һубай хашараг, гунжадые бэлшээ[...] дэ гаргажа ябуулха, эдеэлүүлхэ[...] муу бэшэ. Тиимэһээ би малаа [...] лөөгүүр эртэ эдеэлүүлһэнэйн[...] һүүлээр 10 саг багаар уһалаад, һа[...] бэлшээритэй, нэмэри дулаан, ха[...] уулын эбэр газараар, шугы бург[...] һан соогуур адуулдагби. Юундэб[...] хэдэ, бургааһа һөөгүүдэй өөр[...] хагдан һайн байдаг.

Мал бэлшээридэ ябахадаа уд[...] багта уһа ууха дуратай бай[...] Одоол тэрэ үедэ малые уһалан[...] байжа болохогүй гэжэ би һанадаг[...] Үдэр уһалһанайм һүүлээр үхэрнү[...] һөөргөө бэлшээридэ гаража эде[...] дэг. Һүүлээрнь, тээ нара орохын [...] дахана уһалаад, дал байра тээш[...] субажа эхилдэг.

Мүнөө нүхэр Бальжинимаев д[...] жа байһан 58 толгой хашараг, гу[...] жадаа тарган тобироор ондо ор[...] жа байна.

Эрхим үхэршэн Найдан Бальж[...] нимаев оролдосото ажалайнгаа [...] лөө хүдөө ажахын Бүхэсоюзна вы[...] тавкэдэ хабаадаха кандидат б[...] гогдохоор зууршалагдаа.

П. Цыбенов, Иволгын аймаг[...] «Коминтерн» колхозой ветеринар[...] фельдшер.

Ороohото ба тэжээлэй үнэтэ культура

Кукуруза хадаа бии байгаа ороohото бүхы культуранууд соо эгээл ашаг ехэтэй культура мүн. Энэ ургаса ехэтэй, ган гасуурта тэсэмгэй ургамал юм. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум тогтоол соогоо кукуруза хадаа ороohо таряа суглуулгые дээшэлүүлхэ шухала резерв мүн гэжэ тэмдэглээд, 1960 он болотор кукурузын тарилгые 28 миллион гектарһаа бага бэшэ талмайда таридаг болохо зорилго табяа.

100 килограмм кукуруза соо 75 килограмм хүрэтэр крахмал, 5 килограмм хүрэтэр тоһон байдаг. Энээн дээрэһээ харахада энэ культура тэжээлэйнгээ бодосуудай талаар бусад культуранууд соо эгээл һайн культурануудай нэгэн мүн болоно. Гэхэтэй хамта, кукурузын бутаруулагдаһан ороohондо адляар концентрированнэ бэшэ ямаршье тэжээлые бүхы түрэлэй мал, мүн шубууд тиимэ дуратайгаар эдидэггүй гээшэ.

Гансашье ороohониинь бэшэ, энэ ургамалай мүн эшэ намаануудынь айхабтар һайн тэжээл болодог, ороohото бусад культурануудай солоомондо орходоо энэ холо һайн тэжээл гэжэ тоологдодог. Кукурузын килограмм эшэ намаанууд соо 0,37, харин овёсой солоомон соо 0,31 тэжээлэй единицэ байдаг юм. Кукурузын килограмм үбһэн соо 0,54 тэжээлэй единицын байхада, клевертэ —0,52, люцернэдэ — 0,49 байдаг.

Кукурузые ногоон тэжээл болгон хэрэглэхэдэшье клеверһээ, люцернэһээ дутадаггүй, тэрэниие малда хэды ехээршье эдюулээ һаа, доторыень дүүргэжэ түүдэгтүүлдэггүй байна. Бусад таримал ногоонуудта орходоо нэгэ адли талмай дээрэ таригдаашье һаа, кукуруза хоёр дахин ехэ тэжээлэй единицэ үгэдэг. Ургажа байхадань мал бэлшээхын тулада кукурузые тэжээлэй горохтой, рапстай, беллогуудаар баян соетой холёод тарихада илангаяа һайн үрэ дүн харуулдаг.

Кукурузые силос болгон дарахада илангаяа һайн. Кукурузые силостэ хэрэглэхэдэ шэмэ ехэтэй тэжээл болохоһоо гадна, һү үгэдэг малай ашаг шэмые горьтойхоноор дээшэлүүлдэг байна.

Хойто-Кавказай хизаарай туршалгын станциин тэмдэглэһэнэй ёһоор, кукурузые силос болгон дарахада тэжээлэй свёклын тарилгануудта орходоо гектар бүхэнһөө 1,5 дахин шахуу ехэ шэмэтэ бодосууд абтадаг байна. Мүн энэ станциин тооложо үзэһэнэй ёһоор дунда зэргын сабшалангай гектар дээрэһээ 660 килограмм һүнэй абтадаг һаа, кукурузын тэрэ тухай талмайн ургасаар силос дарахада 5540 килограмм шахуу гэхэ гү, али 8,5 дахин ехэ һүн абтана.

Кукурузын эгээл ехэ ногоон тэжээлтэй болоод байха үедэнь, буурсагуудайнь эдеэшэнтэһэн ороohотой болоод байхадань силос дарахын тула хуряагдадаг юм. Тиимэһээ энээниие силостэ хэрэглэхын тулада ороной хара хүрьһэтэй бэшэшье бүхы районуудта ургуулжа болохо байна. Жэшээлхэдэ, хара хүрьһэтэй бэшэ газарнуудай ороohо таряанай ажахын Институдай тэмдэглэл дээрэһээ харахада Московско областьдо кукуруза эгээл ехэ ургаса үгэдэг силоснэ культура болоно.

Москва шадарай «Горьки II» гэжэ совхоз хэдэн жэл удаагаар гектарһаа 1000 центнер хүрэтэр силос дараха кукурузын ногоо абана. 1953 ондо энэ областиин «Путь новой жизни» гэжэ колхоздо хоёр гектар газар дээрэ «Партизанка» гэжэ сортын кукуруза таригдаад, 1430 центнер ногоон абтаа. Теэд мүн эдэ ажахынуудта наран сэсэгэй гектар газарһаа түрүүшынхидэнь — 400, хоёрдохидонь — 300 центнер ногоон тэжээл абтаһан байна.

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын участогууд дээрэ табан жэлэй турша соо силостэ оруулхын ба ногооень абахын тулада 16 культуранууд таригдажа туршагдаһан байгаа. Тэдэ культуранууд соо кукуруза эгээл һайн сэгнэлтэ абаһан байна. Тооложо үзэхэдэ, нэгэ гектар кукурузын тарилгаһаа дунда зэргээр буурсагуудтаяа 895 центнер ногоон абтажа байгаа. Энээнтэй эгээл адли эрхэ байдалда силос дарахын тула таригдаһан наран сэсэгэй гектарһаа дунда зэргээр 587 центнер ногоон абтаа. Ногоон тэжээл болгон тариһан хара таряанай һүүлдэ, июниин 5-да солоомын узуур хахалжа таряад, сентябриин 1-дэ хуряагдаһан кукурузаһаа 510 центнер ногооной абтахада, мүн солоомын узуурта таригдаһан викэтэй холигдомол овёсһоо оройдоол 217 центнер ургаса абтаһан байна. Энээн дээрэһээ харахада, кукуруза хадаа силоснэ культуранууд соо эгээл шэмэ һайнтай, ехэ ургасатай байһан туладаа, гансашье ороohыень абадаг районуудта бэшэ, мүн тэрэшэлэн хара хүрьһэтэй бэшэ бусад районуудта ехэ талмай дээрэ таригдадаг болохо ёһотой. Гэхэтэй хамта, мүн кукурузын гол эшэнүүд силостэ оруулхада тон ехэ шэмэтэй байһыень хараадаа эрхэ бэшэ абаха хэрэгтэй. Кукурузын бүхы ургамалай шэмэтэ бодосуудай гурбанай нэгэ хубинь гол эшэ соонь байлсадаг юм.

Кукурузын ургасые малай тэжээл болгоходоо ороohонуудайнь сохигдоһоной һүүлдэ буурсагуудайнь һархагар голнуудые мартаха хэрэггүй. Ехэнхидээ тэдэ голнууд хэрэггүй үлэгдэл гэжэ тоологдоод, түлишэ болгогдодог байна. Гэбэшье, тэрэниие хэршээд, бутаруулаад, ороohонтой холижо малда үгэхэдэ шэмынгээ талаар овёсой, ячмениин солоомонһоо холо үлүү байдаг юм.

Тиимэ болохолоороо кукуруза хадаа бүхы талааранаа (таряаншье, ногооншье, силосшье, үбһэншье, солоомоншье, промышленностьда хэрэглэгдээд орхигдоһон үлэгдэлнүүдшье болоод байхадаа) тэжээлэй единицэ ехэтэй, малда хоол болосотой байһаараа тэжээлэй бүхы шахуу культурануудһаа үлүү һайн байна.

Кукуруза гансашье малай тэжээл болодог бэшэ, мүн хүнэй эдеэ хоолдо ехэхэнээр хэрэглэгдэдэг юм.

Ороohото культурануудай удаа энэ культура амитанай бэедэ халуу үгэсэтэй, азот ехэтэй бодосуудтай культура мүн. Тэрэнэй килограмм бүхэндэ 4 мянга хүрэтэр калори гү, али бусад таряанда орходоо дунда зэргээр 5 процент ехэ калори байдаг. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, тэрэнэй ороohон соо ехэ тоһон бии, залаата бусад культурануудай 2,5 процент тоһоной байхада, тэрээн соо 4,5 процент байдаг. Залаата бусад культурануудта орходоо кукуруза хоол болосотой, шэнгэсэтэй юм.

Тэрэниие таридаг гол районууд—Молдави, Закавказье болон бусад газарнуудта—кукуруза хадаа хүнэй эдеэ хоолдо оруулагдадаг залаата шухала культура мүн. Эдэ районуудта кукурузын талхаар национальна эдеэ хоолой зүйлнүүд (мамалыга болон бусад) хэгдэдэг, шэниисын талхатай холёод хилээмэ баригдадаг ба бусад олон продуктнууд хэгдэдэг байна. Иигэжэ кукурузын талхаар эдеэ хоолой зүйлнүүдые хэхэдэ шэниисын талхаар хэһэндэ орходоо амтаараа заашье дутадаггүй. Кукурузын хүсэд эдеэшээгүй байхада консервироваллжэ болохо. Иигэжэ хадагалагдаһан продуктнуудай амтан муудахагүйһөө гадна, хоол болосынгоо, шэнгэсынгээ талааршье ехэ һайн байдаг. Консервировалэгдэһэн кукурузаар эдеэ хоолой элдэб олон зүйлнүүдые хэжэ болохо юм.

КУКУРУЗЫН ОНСО ӨӨРЭ ИЛГАА ТУХАЙ

Кукурузаһаа олон янзын продуктнуудые абажа болодогоороо бэшэ, тэрэниие севооборотдо оруулан тарихада ехэ һайн байдагаараа, мүн тэрэшэлэн баян ургасатай байдагаараа арадай ажахыда тэрэнэй удхашанар тодорхойлогдохо байна. Пропашной бүхы культуранууд соо имагтал кукуруза тариһан поли дээрэ хойто жэлынь хабарай ороohото, олохон районуудта намарай ороohото культурануудые тарихада ехэ һайнаар ургадаг юм.

Манай ороной олохон районуудта туршалга хэжэ үзэгдэһэнэй ёһоор урда жэлынь кукуруза ургуулһан поли дээрэ хабарай шэниисэ тарихада гектарһаа дунда зэргээр 3—4 центнер ургаса үлүү ехээр абтадаг байна.

Тала газарай районуудта бусад культурануудые таряад, һалхи буудаг таладань халхабша болгон кукурузые тарихада ехэ һайн. Днепропетровско областиин Каменки гэжэ райондо пар дээрэ иигэжэ кукуруза ургуулжа далдалагдаһан намарай шэниисэ хара пар дээрэ миин таригдаһанда орходоо кукурузын ургасые тоолонгүйгөөр гектарһаа 0,4 центнерһээ 4 центнер хүрэтэр үлүү ехэ ургаса үгөө.

Ганданги жэлнүүдтэ тэжээлэй бусад культуранuудта орходоо кукуруза яһала һайнаар ургадаг. Тэрэ хадаа хура бороогүй хабарай сагуудые яһала һайнаар тэсэдэг, ороohото бусад культурануудта оройдоо хэрэггүй июль, август, сентябрь һарануудта ородог бороо кукурузада ехэ һайн байдаг. Ороной урда зүгэй районуудта 1954 ондо болоһон ган гасууртай жэлдэ кукурузын энэ онсо өөрэ илгаань илангаяа элеэр харагдаа.

Молдавиин болон Украинын урда зүгэй олохон районуудай колхозуудта гектарһаа 20—40 центнер куку[...] зын ороohон (зарим бригаданууд[...] центнер хүрэтэр) абтаһан байна. Г[...] хэтэй хамта, тэрэ жэл хабарай ор[...] hото бусад культурануудай гекта[...] һаа оройдоол 2-һоо 12 центнер хү[...] тэр ургаса абтаһан байгаа. Молда[...] ска ССР-эй Тараклийска район[...] Копчанска сельсоведэй «Побед[...] колхоз, жэшээлхэдэ, кукурузын[...] тарилгын бүхы талмайн (668 г[...] гектар бүриһөө 30 центнер ург[...] хуряаһан байгаа. Харин тиихэдэ [...] дэ ороohото бусад культуранууд[...] гектарһаа: намарай шэниисын—12[...] хабарай шэниисын—6,2, овёсой [...] 8,4, ячмениин—10,2, шара будаа[...] — 11 центнер ургаса хуряагдаһ[...] байна. Хэрбээ ороohо болон солоо[...] соонь байдаг тэжээлэй единицэну[...] дые тооложо үзэхэ болоо һаа, ов[...] сой гектар талмай 1212-ые, ха[...] кукурузынхи — 6795-ые үгэһэн б[...] ха юм. Энээн дээрэһээ харахада [...] курузын гектар тарилга дээрэ[...] овёсойхидо орходоо 6 дахин ехэ[...] һаажа болохо байһыень ойлго[...] ядахаар бэшэ.

Кукуруза тарилга экономиче[...] талаараа ажахыда ехэ аша туһа[...] Юуб гэхэдэ, кукурузые квадрат[...] гнездовой аргаар таряад, зүбөөр [...] рууһалаад байгаа һаа, хуряалга [...] һэнэй һүүлээр поли сэбэр, газар[...] хүрьһэн зөөлэхэн байдаг. Тэрэ[...] лиие хойто жэлынь хүндэ борнойг[...] хоёр дахин элдүүрилээд лэ тари[...] хэхэдэ ургаса доошолдоггүй. [...] культура хадаа таряанайнгаа по[...] нуудые һэлгүүлэн тарилга хэхэ, [...] шээлхэдэ, ороohото культуранууд[...] илангаяа намарай культурануу[...] муугаар ургаа һаань, дахин элд[...] рилээд, кукуруза тариха арга ол[...] но. Иигэжэ кукурузые зарим[...] оройтуулан татаад тарихада эко[...] мическа талаараа ехэ гарза боло[...] гүй байна. Яахадааб гэхэдэ, куку[...] зые хэдыдэшье силос болгожо да[...] ха, мүн малда ногоон тэжээл бол[...] дюулжэ болохо байна.

Кукуруза хабар орой таригда[...]

ЭХЭ ОРОНДОО МОДО ЕХЭЭР ҮГЭЕ!

★

Электрохюрөөшэн Василий Петряков

Шабтархан аад, задарюун, шүрбэлиг бэетэй нэгэ хүн электрохюрөө абажа бүхы частьнуудыень ...инаар шалгана, кнопкыень дараад ...алгөөд үзэнэ. Хюрөөнь һайнаар ...одоотой, ямаршье һаадгүйгөөр ...алнэ хэбэртэй. Үбдэгтөө хүрэмэ ...ан соогуур тэрэ умбаһаар ошожо, ...үн нарһанай узуурай саһые ...э тиишэнь этэжэ, хюрөөдэжэ орооно. Дабирхайн үнэртэй бурзагар са... хибэдһэн адхаржа, хюрөөгэй ...өөр хииганхань холоһоо дуулда...

Иигэжэ Эрийскэ леспромхозой ...дынкул пунктын солото электро...юрөөшэн Василий Акимович Пет...ябой ажалай үдэр эхилдэг байна. ...трохюрөөшэн модоной̆нгоо уна...һаэ түрүүн хюрөөдэжэ абаад, ...ээрнь нүгөөдэ талаһаань хюрөө...э ороно. Энэ үедэ тэрэнэй ту...шань хюрөөдэгдэжэ байһан ...о унаха тээшэнь ута ургаар түл... Тиин арьял үндэр нарһан нэрь...унана. Һүүлээрнь эдэ хоёр ну...э модондо ошонод. Миин байжа ...эр үнэтэ сагаа дэмы гээдэг... Цикличностиин графигаар ху...мэрилжэ байгаа хадаа түгсүүл ...ээ байһан модонуудые заха...нь, узүүрыень нэгэ тээшэнь уна... Иигэжэ хүдэлмэриингөө бү... процессүүдые урид хараалагда... түсэбэй ёһоор хэхэдэ ажалай бү... дээшэлдэг байна.

Василий хюрөөгөө бии хүсэн соонь ...лгэжэ, өөрынгөө туһалагша Бо... Курикаловтай үдэр бүхэндэ нор... 150 процентһээ доошо бэшээр ...үргэдэг байха юм.

Нүхэр Петряков электрохюрөөшэ... 1947 онһоо хойшо таһалгаряа...гөөр хүдэлмэрилнэ. Энэ үе соо ...нэй гараар 60 гара мянган ку...етр модон отологдоо. Мүнөө энэ ...тор табадахи табанжэлэйнгээ ...габарине болзорһоонь урид ...гэд, 1957 оной түсэбөөр хүдэл...лнэ.

...бэлэй үедэ модошодой хүдэлмэ... эгээл харюусалгатай үе ерэ... Тиимэһээ ажалай новатор Ва...й Акимович туһалагшатаяа үбэ... үедэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, ...алайнгаа бүтээсые урда жэлнүү...нһээ һураггүй ехээр дээшэлүүл... байна. Тэдэнэр үндэр бүтээсэ ...ахын тулада зэр зэмсэгээ нари... харууһалдаг, сэбэрлэдэг, заһа...лдаг байна. Тиихэдэ хурсадагла...энжэ ба бусад хэрэгтэй часть...ые хододоо абажа ябадаг. Хэр... хюрөөгэйнгөө нэгэ юумэнэйнь эб... һаа, мастерскойдо абаашажа ...гүй, тэрэ дарыдань һэлгүүлэн ...лдаг байна.

—Барилгын модон ороноймнай ... барилгануудта ехээр хэрэглэг... байна. Тиимэһээ бидэнэр таба... табанжэлэйнгээ түсэбые урид...ан дүүргэһэншье һаа, үшөө ехэ ...алта туйлахын түлөө тэмсэнэб... гэжэ нүхэр Петряков хөөрэнэ.

С. Тюлюкин.

★★

Алдаһан түрүү һуурияа дахин эзэлхэ хэрэгтэй

Баруун-Тарбагатайн леспромхоз (директорынь нүхэр Ильин) нёдондо жэлдэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, «Забайкаллес» комбинадай предприятинуудай коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлэн гараа һэн. Эндэ ажалай үльгэр жэшээ харуулһан трактористнууд, шофёрнууд, электрохюрөөшэд нилээд олон байгаа.

Мүнөө тус леспромхозой бодото байдалые хаража үзэхэдэ, тон хангалтагүй. Байгша оной эхинһээ хойшо ехэхэн гээгдэлтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Түрүүшын кварталай дүүрэтэр богонихон саг үлэбэшье, леспромхозой модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ түсэбүүдэй дүүргэгдэхэнь үшөөл үды байна. Мартын 15-най байдалаар модо шэрэхэ түсэб 75 процент дүүргэгдээ.

Леспромхозой модо бэлэдхэлэй пунктнуудта олон мастерска участогууд цикличностиин графигаар хүдэлмэрилдэг аад, ажалынь, үйлэдбэриин процессүүд зүбөөр эмхидхэгдэнэгүй. Энээн дээрэһээ боложо, механизмууд дүүрэн хүсөөрөө ашаглагдадаггүй байна. Модо таллуулгын хангалтагүйһөө боложо, шэрэлгэ ехэхэн гээгдэлдэ ороно. Жэшээнь, леспромхозой модо шэрэлгэ январь һара соо 83, февраль соо 82,9 процент дүүргэгдэһэн байха юм.

Март һара соо квартальна түсэбөө бүхы талаарнь дүүргэхэ гэжэ леспромхозой дирекцидэ хэдэн дахин заагдаа. Теэд бии байһан автомашина, тракторнуудаа бараниень үйлэдбэри дээрэ гаргабашье, бүхы хүдэлмэришэдөө гол хүдэлмэридэ элсүүлжэ шадаагүй байһаар. Мартын 15-най мэдээгээр 550 хүдэлмэришэдэйнь 415-иинь ажаллана. Үшөө зуу гаран хүдэлмэришэд хоёрдохи шатын ажалда ябана. Эдэ баримтанууд дээрэһээ харахада леспромхозой бүхы хүсэн үшөөл элсүүлэгдээгүй байһаар. Тиимэһээ март һарын түсэб оройдоол 40 гаран процент дүүргэгдэбэ.

Энэ предприятиин иимэ хангалтагүй хүдэлмэриин гол шалтагаан юуб гэхэдэ, модо бэлэдхэлэй участок бүхэндэ ажалай эмхидхэлые һайжаруулхын түлөө мастернууд, технигүүд шангаар тэмсэнэгүй. Эдэ үдэрнүүдтэ модо бэлэдхэлэй Хүл гэжэ пунктынхид хамагһаа ехээр гээгдэжэ ябаһа. Пунктын начальнигынь нүхэр Соболев залуу мастернууд Романова, Погорельцева гэгшэдэй хүдэлмэридэ багаар туһална. Участогуудайнь хүдэлмэриие цикличностиин графигта оруулха талаар шухала хэмжээ абанагүй.

Ажалай амжалта хангадаг социалистическэ мүрысөөн бүхы участогуудта ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнэгүй. Партийна, комсомольско, профсоюзна организацинууд мүрысөөндэ хүдэлмэришэн бүхэниие хабаадуулхын түлөө һулаар тэмсэнэ.

Модо бэлэдхэхэ квартальна түсэбөө саг болзор соонь дүүргэжэ, урдань эзэлжэ ябаһан түрүү һууридаа дахин гарахын тулада Баруун-Тарбагатайнхид социалистическэ мүрысөө шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлжэ, бүхы машина зэмсэгүүдээ хоёр халаанда табижа, хүдэлмэриингөө гээгдэлые дары усадхаха уялгатай. Тэдэнэр гээгдэлһээ гараха дүүрэн аргатай.

Ц. Дандарун.

Түрүү модошодой тосхон

Хорин аймагай территори дээрэ арбаад гаран жэлэй саада тээ модо бэлэдхэлэй предприятинууд һаяхан лэ эмхидхэгдэжэ байгаа. Мүнөө энэ аймагта хэдэн ехэнүүд леспромхозууд байгуулагданхай, жэл бүхэндэ тэдэнэр олон мянган кубометр модо гүрэндөө үгэжэ байдаг.

Һүниндөө Хорин харгыгаар ябаһан хүн Үдэ голой урда бэедэ электрын тоо томшогүй олон галнуудай яларжа байхые харадаг. Энэ хадаа республикымнай түрүү леспромхоз болохо Хандагайн модошодой центр болоно. Эндэ ажаһуугшад барандаа модо бэлэдхэлгэ дээрэ хүдэлмэрилдэг юм. Үбэлынь бэлэдхэһэн модоёо Үдэ голой эрьедэ шэрэжэ, зундаа уһаар урадхуулдаг байна. Мүнөө хандагайнхид модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ квартальна түсэбөө дүүргүүтэй байна. Тэдэнэй дунда шэн зоригто ажалаараа хүндэтэй болоошод олон. Жэшээнь, шофёрнууд нүхэд Гнеушев, Краснопеев болон бусад үдэр бүриингөө нормые ехээр үлүүлэн дүүргэнэ.

Леспромхозой гол тосхон жэл ерэхэ бүри болбосон түхэлтэй болоно. Мүнөө эндэ долоон жэлэй һургуули, амбулатори, клуб, радиоузел хүдэлмэрилнэ. Айл бүхэндэ радио оруулагданхай, электрын гэрэл яларна. Модошод, илангаяа залуушуул хүдэлмэриингөө һүүлээр, үдэшэндөө клубтаа сугларжа, газетэ, журналнуудые уншадаг, шатар даам табидаг, домино наададаг байна.

Н. Кузьмин.

КРИТИКЭ БА БИБЛИОГРАФИ

Хүдөө ажахын литературын оршуулга тухай

Хүндэ индустрияа хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ зуураа, хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид дэбжээхэ гэһэн тон шухала зорилго Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй сентябрьска, февральско-мартовска, июньскэ болон январска Пленумүүд манай ороной ажалшадай урда табяа. Ургаса улам һайжаруулхын, малажалай ашаг шэмэ бүри ехэ болгохын түлөө тэмсэжэ түрүүшүүлэй олоһон дүй дүршэлые, агротехническэ наукын туйлалтануудые колхозно, совхозно үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ асуудалда КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй тогтоолнууд дотор ехэ анхарал табигдана.

Манай республикын номой хэблэл хүдөө ажахын түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай, наукын туйлалтанууд тухай ном, брошюрануудые, плакат, листовконуудые хэблэжэ гаргадаг. Жэшээлбэл, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишадай, Гашейн МТС-эй комбайнер М. Ф. Ивановой, луговод М. О. Даниловай, гахайшан К. Карпутинагай, Социалистическэ Ажалай Герой С. К. Киселёвой хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай номууд, хониһоо бүри ехэ нооһо хайшалжа абаха, үнеэнһээ улам ехэ һү һаадаг болохо тухай, мүн «Кукуруза — тэжээлэй ургаса ехэтэй, үнэтэ культура мүн» гэхэ мэтын плакадууд һүүлэй хоёр жэл соо хэблэгдэн гараа.

Хүдөө ажахын асуудалнуудаар бэшэгдэһэн олохон номууд ород хэлэн дээрэһээ оршуулагдажа хэблэгдэнэ. «Бүхы һалбаринуудһай олзо доход ехээр үгэнэ» гэһэн Ф. Дубковецкын, «Жэл соо миллион хахад литр һү һааха» гэһэн Ф. Генераловай, «Хартаабхые квадратно-гнездовой аргаар тарилга манда юу үгөөб» гэһэн А. Дугинай ба бусад материалнууд үнгэрэгшэ жэлдэ бурят хэлэн дээрэ оршуулагдажа гараһан байна.

Эдэ брошюрануудые уншаад байхада, хүдөө ажахын асуудалнуудаар хэблэгдэдэг номуудай оршуулгын шанар урда жэлнүүдэйхиһээ нилээд һайн болоо гэжэ һанагдана. Ф. Дубковецкын, А. Дугинай тэдэ номууд уншагшадта ойлгосотойгоор, зүбөөр оршуулагданхай.

Гэбэшье, хүдөө ажахын литературын зарим оршуулга үшөөл ехэ дутагдалтай байна. Гол дутагдал гэхэдэ, ородыень үзэгшэлэн дахуулжа оршуулдаг ябадал бии. «Жэл соо миллион хахад литр һү һааха» гэһэн Ф. Генераловай брошюрын оршуулга сооһоо нэгэ хэдэн жэшээ абажа харуулая. Энэ номой 8-дахи хуудаһанда: «Тахяагай үндэгэлэлгын бүхы жэлэй турша соо таһалдадаггүй байһые тэмдэглэхэ хэрэгтэй» гэжэ бэшэгдэнэ. «Характерно, что яйценосность кур не прекращается в течение всего года» гэһэн мэдүүлэл тиигэжэ оршуулагданхай. «На больших площадях мы высаживаем раннюю капусту, возделываем огурцы, помидоры и многие другие овощи. Выращивание их ведется на базе введенного и освоенного овощно-кормового севооборота» гэһэн мэдүүлэлнүүдые: «Ехэ талмай дээрэ эртын капуста, үгэрээ, помидор ба бусад олон овощнуудые бидэнэр таринабди. Эдэниие тарилга тогтоогдоһон овощно-тэжээлэй севооборотой база дээрэ хэгдэдэг юм» (мүн тэрэ хуудаһан дээрэ харагты) гэхэ мэтээр оршуулна. Эдэ мэдүүлэлнүүдые о..гохонь тон бэрхэтэй байна. Иимэ жэшээнүүд тус номой оршуулга дотор олон. Түрүүшын мэдүүлэлые: «Тахяануудһай жэл соо таһалгаряагүй үндэгэлдэг юм» гээ һаа удхаараа зүб, ойлгосотой болохо һэн.

Үзэгшэлэн оршуулагдаһанай баримта болгожо мүн зарим номуудай нэрэнүүдэй оршуулгые харуулая. Жэшээлхэдэ, Г. Буркацкая гэгшын «Общественное хозяйство — основа повышения благосостояния колхозников» гэһэн номой нэрые «Ниитын ажахы—колхознигуудай ажана байдалые дээшэлүүлгын үндэһэн мүн» гэжэ оршуулна. Теэд, хэнэйшье мэдэһээр, «байдал дээшэлүүлхэ» гэжэ бурят-монгол зон хэлэдэггүй, харин «байдал һайжаруулха», «байдал һайн болгохо» гэдэг бшуу. Энэ брошюрын 6-дахи хуудаһанда «малажалһаа үндэр ашаг шэмэ абахын түлөө» гэжэ бэшэгдэнхэй. «За высокую продуктивность животноводства» гэһэн гаршагай нэрэ тиигэжэ оршуулагдаһан байна.

Мүн найруулгын талаар дутагдалнууд («хүдөө ажахын институдай профессорнүүд болон һургагшадай клуб соо уншадаг лекцинүүдые...» г. м.), тэрэшэлэн грамматическа алдуунууд эдэ номууд соо үсөөн бэшэ үзэгдэнэ.

Эдэ бүхы жэшээнүүд хүдөө ажахын литературын оршуулгын ехэхэн дутагдалтай байһые харуулна. Тэдэ дутагдалнуудай гол шалтагааниинь гэхэдэ, номые оршуулагшад, оршуулгын редакторнууд олохон ушарта оригиналайнгаа үзэгүүдые дахаад лэ, тэрэнэйнгээ удхые обёордоггүй байна, удхыень хайшан гээд лэ ойлгосотой, зүбөөр гаргахамни аа6 гэжэ хүсэд оролдоногүй.

Малажал хүгжөөлгэдэ эрхим колхозуудай, МТС-үүдэй, совхозуудай түрүү дүй дүршэл, хүдөө ажахын наукын туйлалтануудые ойлгуулан нэбтэрүүлгын хэрэг һайжаруулха, зоотехникын, тэжээл бэлэдхэлгын, малажалай механизациин асуудалнуудаар номуудые олоорнь хэблэхэ, малажал хүгжөөлгын түрүү дүй дүршэл тухай олондо ойлгосотой брошюрануудые, плакадуудые гаргаха хэрэгтэй гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум тэмдэглээ.

Номой ойлгосотой, таарасатай байха ябадал оршуулгын шанарһаа нилээд дулдыдадаг. Ородыень үзэгшэлэн һажаалгажа оршуулхада оригиналай удха ойлгосо багатай, балар муу болоно. Хүдөө ажахын асуудалнуудаар гарадаг номуудай оршуулгые улам һайжаруулха, уншагшадта эрхим шанартай номуудые үгэжэ байха гээшэ оршуулгашадай, номой хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй арюун уялга мүн.

Хүдөө ажахын литературын оршуулга хэды дутагдалтайшье һаа, урда жэлнүүдэйхиһээ мүнөө нилээд һайнаар хэгдэдэг боложо байна. Эдэ номуудые улад зоной дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Ц. БУДАЕВ.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Хэзээ эмхи гуримтай болохо юм“

Бурят-Монголой драмын театр соо эмхи гурим сахигданагүй. Зүжэгэй гаража байхада зарим хүнүүдэй тамхи татаха, шангаар хөөрэлдэхэ, иишэ тиишээ бодоод ябаха ушарнууд үзэгдэнэ гэжэ манай газетын январиин 30-най номерто дээрэ дурсагдаһан гаршагтайгаар статья толилогдоо һэн.

Бурят-Монголой драмын театрын директор нүхэр Балбаров манай газетын редакцида иигэжэ мэдээсэнэ.

Тус статья манай театрын профсоюзна комитедэй дэлгэрэнгы үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, драмын театрын хүдэлмэридэхи дутагдалнууд статья соо зүбөөр заагдаа гэжэ тэмдэглэгдээ.

Театрта орогшодые угтан абагша хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө дурсагдаһан баримтануудые усадхаха талаар иимэ хэмжээнүүд абтаба:

драмын театрын директорые орлогшо нүхэр Петушкинов ба администратор нүхэр Сускинда театр харагшадые угтан абагшадай зүгһөө гурим эбдэхэ ушарнуудай үзэгдөө һаань, үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ гэжэ дурадхагдаа;

хонхын гурба дахин абяа гараһанай һүүлээр харагшадай зал соо хүниие оруулхагүй;

зүжэгэй гаража байхада буфет хүдэлмэрилхэгүй гэжэ театрын захиралтаар хоригдобо.

...ар орой хуряагдана. Энээнэй ...ар ажахынууд хүдэлмэриингөө ...е тааруугаар хубаарилан хэрэг...э шадаха аргатай болоно. Ороо...нь абахын тулада тэрэниие тари... бусад таряануудта орходоо 4— ...ин бага үрэһэн хэрэглэгдэдэг.

...эй ашаар кукурузын сортнууд ...н гибридүүдые түргэнөөр шэнэл... селекционно хүдэлмэри хэжэ, тэ...ие һайжаруулха, мүн тэрэшэлэн ...сортнууд болон гибридүүдые ...болгохо арга олгоно. Кукурузын ...нуудые бэлэхэнээр шэнэдхэхэ ...н байдаг тула тэрэнэй урга...горьтойхоноор дээшэлүүлхэһээ ...а, мүн нютагуудтахи сагай бо... хүрьһэнэй эрхэ байдалда таара... сортнуудые район бүхэндэ шэлэ...олохо арга олгоно.

...жээлэй болон эдеэ хоолой куль... болохо кукурузын үнэтэй бай...ушар юуб гэхэдэ, тэрэнэй биоло...ска изагууриин онсо илтаа боло... Энэ хадаа нэгэ жэлэй ами амин... байдаг эрэ эмэ үрэтэй ургаса юм. ...эй эмэ үрэнь (буурсагта), ... (сасагта) нэгэ эшэдэ ами ...даа байдаг. Сасагынь буурсаг... 2—4 үдэр урид сэсэглэдэг байна. ...э дээрэһээ ургамалай үсөөхэн ...—1-һээ 5 процент хүрэтэр өөрөө ...дэг юм. Энэ шухала онсо ил...дээрэһээ кукуруза ондоо урга...удтай үрэжэн ургадаггүй бай...

...кукуруза болбол дулаанда дура...орой таригдадаг культурануудай ... болоно. Тэрэнэй үрэһэн газа... хүрьһэнэй 10—12 градус дулаан ...одо ургадаг. Энэ культура ...ал дулаан температурада (10 ...һаа дээшэ) байхадань һай... ургадаг ба ехэ удаан саг соо ...жэ ургадаг байна. Тэрэ хадаа ...ние илангаяа намарай хюрууе ...гүй. Һэрюуншэг зунай бо... тэрэнэй ургалга ехээр һаа...

...ра хүрьһэтэй бүхы газар, тэрэ... хүрин хүрьһэтэй газар куку... тарихада таараха байна. Дэг...эй үнэһэлиг хүрьһэтэй шоройдо органическа, минеральна үтэгжүүлгэ оруулалсахада кукуруза баян ургаса үгэдэг юм. Намаглиг, болдогтой болон угаагдашаһан хүрьһэтэй газарта кукуруза тарижа болохогүй.

Кукуруза ехээр һалаатанги, узуурлиг үндэһэтэй байдаг. Ургажа, эдеэшэтэрээ шахуу тэжээлэй бодосуудые хэрэглэжэ байдагынь хадаа, тэрэнэй биологическа онсо өөрэ илгаануудай нэгэн болоно. Тиимэһээ хүрьһэнэй тэжээлэй бодосуудые ехээр хэрэглэдэг, мүн ургажа байха үедэнь нэмэлтэ тэжээл оруулхада һайн байдаг. Кукуруза сэсэглэхынгээ урда тээ тэжээлэй бодосуудые илангаяа ехээр хэрэглэдэг юм.

Кукуруза хүрьһэнэй шииг нойтые табисагүй байдаг, гэбэшье сэсэгээ гүбихэһээ урид 7—10 үдэр соо, мүн сэсэглэжэ байха үедөө бэлэхэнээр гандажа болохо байна.

Кукурузын гибридүүд ургасынгаа талаар юрын сортдо орходоо 15—20 процент ехэ ургаса үгэдэг байна гэжэ олон жэлдэ хэгдэһэн научна дүй дүршэлэй болон бодото ажалай үрэ дүнгүүд харуулна.

БАЯН УРГАСЫН МАСТЕРНУУДАЙ ДҮЙ ДҮРШЭЛ ЮУН ТУХАЙ ХЭЛЭНЭБ

Кукуруза үйлэдбэрилжэ боломоор зононуудай гол арга боломжонуудынь нэгэ талаһаа дулаа ехэтэй, нүгөө талаһаа уһалагдадаггүй районуудта шииг нойто ехэтэй газар байха зэргэтэй. Хойто зүтэй муу хара хүрьһэтэй газарай хилэ хүрэтэр хүсэ ехэтэй хара шоройтой газарта энэ культурые тариха гэжэ тоолодог байгаа. Мүн кукурузын орооһо абахын тулада 21 градус шахуу температуратай июлиин тэн багта тариха гэжэ урдань тоолодог байгаа. Жэл соогоо 300 миллиметр шииг нойтотой газар кукуруза таридаг зүүн захынь хилэ байха зэргэтэй гэжэ тоологлодог һэн. Мүнөө үедэ кукуруза тарижа ургуулха зоно нилээд үргэдөө гэжэ хүдөө ажахын мастернуудай дүй дүршэл болон научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай хэһэн олон тоото мэдээнүүд харуулна.

Уларилай болон хүрьһэнэй элдэб районуудай эрхэ байдалда агротехникын заабариие сахижа тарилга хээ хада баян ургаса хуряажа болохо байһаниие харуулһан хэдэн жэшээнүүд бии байна.

Днепропетровско областиин Ново-Московско районой Чкаловай нэрэмжэтэ колхоз бүхы 150—160 гектар талмай дээрэһээ хэдэн жэлэй туршада га бүриһөө 50,3—60,5 центнер (колхоз болбол бүхы орооһото культурануудһаа дунда зэргээр 20,8 центнер ургаса абадаг) кукурузын ургаса хуряаһан байна.

Хүдөө ажахын энэ артель колхознигуудайнгаа ургуулһан гибриднэ үрэһөөр тарилга хэнэ. Тэрэнэйнгээ ургасада нэмэлтэ үрэжүүлгэ хэдэг, тариха газар дээрээ саһа тогтоодог, газараа хахалхадаа хүрьһэндэнь нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэ оруулалсадаг, мүн нэмэлтэ тэжээл оруулдаг юм.

Хойто Осетиин гандуушаг газартай Даргкохско районой эрхэ байдалда Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой звеньевой Шанаев Хадзимурза, Хабаев Адце гэгшэд кукурузын үндэр баян ургаса жэлһээ жэлдэ абана. 1953 ондо Шанаев 10 гектар талмайн га бүриһөө 81 центнер, Хабаев 13 га талмайн гектар бүриһөө 118 центнер буурсаг хуряаһан байха юм. Үндэр ургасын эдэ хоёр мастернууд кукуруза тариха газартаа наг шэбхэ гаргадаг, минеральна үтэгжүүлгэ ехээр оруулдаг, мүн гандадаг газараа харяадаа абажа, саһа, һайрамай уһа тогтоохо зэргээр газарай хүрьһэндэ шииг нойто шадаал һаа ехээр бариха гэжэ оролдодог. Эдэ хоёрой полинууд дээрэхи буртаг үбһэ үгы хэхын тулада ехэ хүдэлмэри хэгдэдэг. Ургасын гараадүйдэ, мүн гараһан хойнонь борнойлго хэгдэдэг, оло дахин культивацилдаг, буртаг үбһыень гараар түүдэг байна.

Жэлдээ 300—350 миллиметр шииг нойтотой байдаг Молдавска ССР-эй урда захада Чадыр-Лунгска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз бии. 1952 ондо эндэ 1145 гектар талмай дээрэһээ га бүриин 30,4 центнер кукурузын орооһон абтаһан байна.

Наукын хүдэлмэрилэгшэдтэй нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилжэ, колхознигууд энээниие туйлаа. Хүдөө ажахын Кишиневско институдай экспериментально-селекционно базын хүтэлбэри доро тэдэнэр кукурузын эгээн һайн буурсагуудые шэлэн илгадаг байна. Тэрэнэй ашаар үрэжэл һайнтай, ганда тэсэмгэй, ургаса ехэтэй, мүн тэжээл ехэтэй, һайн шанартай, нютагай чадыр-лунгска гэжэ гибрид табан жэл соо тэндэ һайжаруулагдан ургуулагдаһан байна. Тэрэ үрэһэн хүршэ районуудтаа ехээр тараагдаа.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүү бригадануудай нэгэн Г. З. Паскаловай хүтэлбэрилдэг бригада 1952 ондо 180 гектар талмайн га бүриһөө 37,65 центнер кукурузын орооһо хуряагаа. Энэ бригадын хүдэлмэриин дүй дүршэл олондо һургаал болохоор. Энэ бригада газараа гүнзэгырүүлжэ хахалха талаар горьтой хүдэлмэри хэһэн байна. 12—15 сантиметр гүнзэгыгөөр хахалдаг һаа, 27—30 сантиметр хүрэтэр гүнзэгыгөөр хахалдаг болоо. Эндээ ногоо тарина, газарай хүрьһэ гүнзэгырүүлхэтэйгээ хамта нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэ оруулна, саһа тогтооно.

Нүхэр Паскаловай бригада кукуруза тариха газарай гектар бүхэндэ гүнзэгы хахалалга хэхэдээ 10 тонно наг шэбхэ оруулна, тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ хэхэдээ 1,5 центнер үнэһэ, 2,5 центнер перегной, 1 центнер шубуунай аргал оруулдаг байна.

Газарай хүрьһэ элдүүрилхэдээ тракторна лущильнигаар солоомын узуурта 6—8 сантиметр гүнзэгыдэ лущени хэнэ, предплужнигтай плугаар борнойлтотойгоор 25—27 сантиметр гүнзэгыгөөр намарай пар хахална. Тарилгын урда тээ тракторна культиватораар 10—14 сантиметр гүнзэгыгөөр культиваци хэгдэнэ. Кукуруза квадратно-гнездовой аргаар (70 x 70 сантиметр) «СШ-6» сеялкээр таригдана. Тарилгын нормо гектарта 20 килограмм юм. Үрэһээ 10—14 сантиметр гүнзэгыдэ тарина.

Нүхэр Паскаловай бригада кукурузынгаа тарилгын хойноһоо нарин нягтаар харууһалдаг байна. Тэрэшэлэн энэ бригада кукурузын һая ногооржо байхада «зиг-заг» гэжэ борнойгоор нэгэ—хоёр дахин 5—6 сантиметр гүнзэгыгөөр борнойлно, ряд хоорондын культивациие хэрээһэлүүлэн хэдэн дахин тракторaap хэнэ. Культиваци хэхэдээ гүйхэн болго болгоһоор (12—14, 10—12, 8—10 ба 7—8 сантиметр болотор) болгодог. Культиваци, борнойлго хэхэтээ хамта (нүхэн бүридэ хоёр ургамал үлөөгөөд) ургамалые шэнгэрүүлдэг юм. Энэ бригада хадаа ургамалнуудые хоёр дахин үрэжүүлдэг муудаһан ургамалнуудые түүжэ хаядаг, ургамалай дайсадые үгы хэдэг байна.

КУКУРУЗА ШЭНЭ РАЙОНУУДТА ТАРИДАГ БОЛОЁ

Хара хүрьһэтэбэшэ зарим шэнэ районуудта, илангаяа Белорусска ССР-эй урда ба центральна хубинуудта кукуруза тарихада хүсэд эдеэшэдэг гэжэ олон туршалганууд харуулна. Бүри түргэнөөр эдеэшэдэггүйшье кукурузын сортнууд Белоруссиин эрхэ байдалда хүсэд эдеэшэдэг гэжэ олохон колхозуудай дүй дүршэл элирүүлһэн байна.

«Грушевская Днепропетровская» гэжэ сорт энэ республикада, жэшээнь, хүсэд эдеэшэдэг ба 50—55 центнер буурсагай ургаса, 145—160 центнер набшаһа эшэнүүдэй ургаса үгэдэг байна. «Белая зубовидная Харьковская» гэжэ сорт (ута эшэтэй, оройшог эдеэшэдэг) зарим жэлдэ сагай уларилай зохистой байхада 125 хоногой турша соо эдеэшэнэ. Тиигээд зарим ушарнуудта энэ сортын орооһониинь хүсэд эдеэшэжэ шададаггүй байха юм.

Хүдөө ажахын наукануудай кандидат С. И. Тишков полесскэ сагаан кукурузые «Белая зубовидная Харьковская» гэжэ сорттой холижо үрэжүүлээд, «Белорусская жемчужина» гэжэ баян ургасатай, 90—95 үдэрэй туршада хүсэд эдеэшэдэг кукурузын шэнэ сорт бии болгоо.

Латвийска ССР-тэ гансахан силос дарахаяа кукуруза таридаг бэшэ, харин тэрээнһээ таряа абадаг байна. Бүри Московско областиин эрхэ байдалда кукурузые тарижа ургуулаад, хүсэд эдеэшэһэн таряа абаха арга боломжо бии гэжэ элирүүлэгдээ. Нэгэ иимэ жэшээ харуулая. Москвада дүтэхэн оршодог хара хүрьһэтэбэшэ газарай орооһо тарьяанай ажахын Институт туршалгын тарилгын гектар бүриһөө 40 центнер кукурузын таряа (буурсаггүйгөөр) хуряагаа, тиихэдэ өөһэдынь гаргаһан зарим эрхим сортнуудай гектар бүриһөө 60 центнер таряан хуряагдаа.

Кукурузые шэнэ районуудта таридаг болохо хэрэг хадаа нютаг бүридэ үрэһэнэй ба селекционно хүдэлмэриие эрхилһэнһээ болохо байна. Энэ хүдэлмэриие хаа хаанагүй ябуулха шухала. Кукурузын хүсэд эдеэшэһэн буурсагуудые нютаг бүридэ хуряажа шадаа һаа ехэл удхашанартай байха һэн. Юуб гэдэхэ, буурсагуудай һайнгуудые түрэл түрэлөөрнь шэлэжэ илгаад, саашадаа тэдэнэй аша туһатайе шалгажа үзэхэ шухала. Мүн зарим буурсагуудыень үрэһэнэй питомнигто хэрэглээд, нүгөөдэ элитнэ үрэһыень силос, орооһо абахын тулада тариха ёһотой.

Иигэжэ эрхим үрэһэ хүрэнгэ илган шэлэжэ бии болгохо хүдэлмэриие колхоз бүридэ шадахысаа һайнаар эмхидхэхэ шухала. Ургаса ехэтэй орооһото культура — кукурузые оронойнгоо бүхы районуудта ургуулха гэһэн январска Пленумэй тогтоолые түргэнөөр бэелүүлхэ хэрэгтэ олон тоото селекционернүүдэй хүдэлмэри туһалха байна.

Б. ПОПОВИЧ, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын экспонатна тарилгын таһагай **технорук.**

Манай календарь

А. Ф. МОЖАЙСКИЙ



Дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын самолёт зохёон байгуулһан Александр Федорович Можайскиин түрэһөөр 130 жэлэй ой мартын 21-дэ гүйсэхэнь.

1882 оной зунай нэгэ үдэр Петербургын оршондохи Красносельскэ сэрэгэй поли дээрэһээ дэлхэй дээрэ түрүүшын самолёт ниидэжэ, мартагдашагүй ушар болоо бэлэй.

Дээрэһээ хаалтагүй онгосо—кабина соо, хоёр үргэн далинуудай хоорондо хүнэй һууха һуури түхеэрэгдэһэн, агаарай винтэнүүдые эрьюулхын тула ууралай хүсөөр хүдэлгэгдэдэг двигатель самолёт дээрэ тодхогдоһон байгаа.

Энээнһээ урда харагдаа үзэгдөөгүй тэрэ машиные ородой сэрэгэй моряк А. Ф. Можайский ухаалан байгуулһан юм.

Можайский олон жэлэй туршада авиаци тухай асуудалые һонирхон хүдэлмэрилөө. Далайн шубуудай элин ниидэжэ ябахые ажаглан харахадаа, хүдэлдэггүй далитай ниидэдэг аппарат зохёохо гэһэн бодол ухаалан зохёогшын сэдьхэлдэ түрэһэн юм. Тиин үнгэрэгшэ зуун жэлэй 70-аад ондо Можайский агаарһаа хүндэ аад, моторгүй аппарат—планер хээд, тэрээгээрээ огторгой өөдэ хэдэн удаа ниидэн гаража туршаһан байгаа. Удаань Можайский самолёт ухаалан байгуулһан байна. Тэрэ самолёдтонь мүнөө үеын самолёдуудай бүхы шухала частьнууд бии байгаа.

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Түмэрэй хаядаһа элбэгээр суглуулна

Хэрэглэгдэхэеэ болёод хэбтэдэг элдэб металлнуудые элбэгээр суглуулжа, гүрэндэ тушааха гээшэ шухала удхашанартай. Тэдэ металлнууд оронойманай хүндэ промышленностиин продукци үйлэдбэрилэн гаргахада ехэхэн нэмэри болодог байна. Тиимэһээ манай республикын һургуулинуудай һурагшад, хүүгэдэй байшангуудта хүмүүжэгшэд, үнгэтэ ба хара түмэрэй хаядаһа суглуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Үнгэрэгшэ 1954 ондо республика доторнай һургуулиин һурагшад 456 тонно хара, 12 шахуу тонно үнгэтэ түмэрэй хаядаһа суглуулжа тушааһан байна.

Улан-Удын № 4 һургуулиин пионерскэ дружина энэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хээ. Һургуулиие даагша нүхэр Иванова энэ хүдэлмэриие өөрөө хүтэлбэрилжэ, түмэрэй хаядаһа суглуулгые үргэнөөр эмхидхээ. Тиин тус һургуулиин дружина олон арбаад килограмм хара түмэр суглуулжа, Улан-Удэ городой һургуулинуудай дунда түрүү һуури эзэлһэн байна.

Тэрэшэлэн Заиграйн аймагай Илькын дунда һургуулиинхид 75 тонно металл суглуулаа. Мүн Мухаршэбэрэй аймагай Октябрьска һургуулиинхид — 43 тонно, Хоринн аймагай Хасууртайн һургуулиинхид —32 тонно түмэрэй хаядаһа тушаагаа.

Бурмонкоопсоюзай правлени комсомолой обкомой ба Гэгээрэлэй министерствотэй хамта түмэрэй хаядаһа суглуулгын дүн һаяхан гаргажа, Бурмонкоопсоюзай бэлэдхэлэй управлениин мүнгэн зөөреэр һурагшадай 24 коллективые шагнаба. 1500 түхэригэй 1-дэхи шан Заиграйн аймагай Илькын һургуулида, 1200 түхэригэй 2-дохи шан Иволгын дунда һургуулида, 1000 түхэригэй 3-дахи шан Ганзууринай һургуулида үгтэһэн байна. Мүн Мухаршэбэрэй, Бичурын, Түнхэнэй болон бусад аймагуудай һургуулинууд тус бүридөө 500 түхэригөөр шагнагдаа. Хамта дээрээ 10.500 түхэриг шан хубаарилагдаа.

Мүнөө республика доторнай түмэрэй хаядаһа суглуулга үргэнөөр ябуулагдажа байна.

Д. Колмаков.

Инкубаторна станци хүдэлмэреэ шэнэдхэн һайжаруулхань

1954 ондо аймаг хоорондын шубуунай инкубаторна станци Кударын аймагта баригдажа, ашаглалгада үгтэһэн юм. Энэ станци түрүүшынгээ жэлдэ Кударын, Кяхтын аймагуудай колхозуудта тахяагай 11 мянга гаран, аймагуудай ажалшадта мянга шахуу дальбараа худалдаһан байна.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй эрилтын ёһоор шубуу бүри олоор үсхэбэрилхэ гэһэн зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэнь колхозуудта туһалхын тулада станциин хүдэлмэрилэгшэд бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байна. Энэ жэлдэ станци хоёр аймагуудай колхозуудта 72 мянган дальбараа үгэхөөр хараалаа. Гадна, мүнөө жэлдэ станци уһанай шубуудай 6,5 мянган дальбараа аймагай колхозуудта түрүүшынхеэ үгэхэ байна.

Дальбараа гаргалгын сезон байгша оной апрелиин 10-да эхилхэнь. Станциин хүдэлмэрилэгшэд энэ сезондо һайнаар бэлэдхэжэ, техникэ, зэр зэмсэгүүдээ бэлэн болгожо байна. Гадна, станци мяхан болгогдохо тахяа болон уһанай шубуу шахахаар хараална.

Ф. Хандархаев.

Оролдосотой почтальон

Лубсан Гомбоев Закаменай аймагай Утаата-Далахайн сомондо почто зөөгшөөр үнинэй хүдэлмэрилнэ. Гушаад модоной газарһаа зөөхэ зуураа үбгэн Гомбоев почтые нэгэшье үдэр таһалдуулдаггүй, саг соонь асардаг юм. Тэрэ колхознигуудай захиһан газетэ, журналнуудые, бэшэгүүдые һаадгүйгөөр асархын тула бүхы анхаралаа хандуулдаг байна. Оролдосотой ажалаараа Лубсан үбгэн колхознигуудай дунда хүндэтэй болонхой.

Х. Цыденжапов.

Тобшо һонинууд

☆ **Кинорадиоустановко тодхогдобо.** Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын МТС-тэ «СКРУ—100» гэжэ кинорадиоустановко тодхогдобо. Энэ установко кино харуулхаһаа гадна, 400 радиоточко хангаха шадалтай. Мүнөө МТС-тэ 230 радиоточко тодхогдоод, энээнэй хүсөөр хүдэлжэ захалаа.

☆ **Һурагшадай мастерской.** Республиканска бурят дунда һургуулида политехническэ һуралсал үнгэргэхэ мастерской эмхидхэгдэбэ. Эндэхи һурагшад элдэб зүйлнүүдые өөһэдөө хэжэ һурана. Тэдэнэй хэһэн юумэнүүдэй зариманиинь физикын, химиин кабинедүүдтэ хэрэглэгдэнэ.

☆ **Московско университет тухай лекци.** Курумканай аймагай Культурын байшанда «Москвагай гүрэнэй университет—наукануудай агууехэ ордон» гэһэн темээр лекци уншагдаба. Энэ лекциие ВЛКСМ-эй обкомой лектор нүхэр Хадаханэ уншаа.

☆ **Хани харилсаанай бэшэг.** Бичурын аймагай Шэбэртын дунда һургуулиин һурагшад Монгол Арадай Республикын Ара Хангайн аймагай 19-дэхи һургуулиин пионернүүдһээ хани барисаанай бэшэг абаба. Шэбэртын һурагшад энэ бэшэгтэнь һаяхан харюу эльгээгээ.

☆ **Бригадын улаан булан.** Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой правлени 3-дахи бригададаа улаан булан нээбэ. Эндэ ажалшадай сүлөөтэй сагаа үнгэргэхэ культурна хэрэгсэлнүүд олон.

Залуу шатаршадай илалта

Улан-Удэ городой шатаршадай гушадахи чемпионат һара хахадай туршада үргэлжэлөөд дүүрэбэ. Энээндэ 12 нэгэдэхи разрядай, хоёрдохи разрядай 6, хамта 18 шатаршад наадаһан байгаа. Тус чемпионадта залуу шатаршад амжалтатайгаар наадаба. Тэдэнэр Цыденов, Мамилов, Малков ба бусад үнинэй шатаршадые илажа, түрүүшын гурбан һуури эзэлээ. Нэгэдэхи, хоёрдохи һууринуудые 65-дахи дунда һургуулиин 8-дахи классай һурагша Владимир Власов, 68-дахи дунда һургуулиин һурагша Клим Авраев гэгшэд эзэлбэ. Тэдэнэр шүүжэ болохо 17 очкоһоо тус бүридөө 12 — 12 очко абаһан байна. 11,5 очкотой болоһон Железнодорожно техникумэй студент Хадаханов гурбадахи һуурида гараба. Дүрбэдэхи һуурие Цыденов, табадахи, зургаадахи һууринуудые Мамилов, Владимир Хабухаев гэгшэд эзэлээ.

Индиин ба Советскэ Союзай хоорондо худалдаа наймаан үргэдэнэ

ДЕЛИ, мартын 17. (ТАСС). Советскэ Союзтай худалдаа наймаа эрхилэлгэ тухай асуудалда Индиин парламентын арадай палатын заседани дээрэ үсэгэлдэр харюусаха зуураа, индийскэ правительствын түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлээ. Индиин ба СССР-эй хоорондо худалдаа наймаанай хэлсээнэй баталагдаһанһаа хойшо наймаа хэлгэ бүри үргэдэһэн байна. Хэрбээ, 1953 ондо Инди 3,6 миллион рупиин эд бараа Советскэ Союзда худалдадаг, 4,4 миллион рупиин эд бараа тэндэһээ асардаг байгаа һаа, 1954 ондо 25,2 миллион рупиин эд бараа худалдаха, 11,3 миллион рупиин эд бараа худалдажа абаха байна.

СССР-эй, КНР-эй, арадай демократиин оронуудай ба Англиин хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэхын түлөө

ЛОНДОН, мартын 18. (ТАСС). Английска машина бүтээлгын промышленность хадаа Советскэ Союзтай, Хитадай Арадай Республикатай болон арадай демократиин оронуудтай худалдаа наймаа үргэдхэхын тулада бүхы хэмжээ абаха ёһотой гэжэ Бирмингамдахи машина бүтээлгын саг үргэлжын выставкын президент Дж. Грейзбрук мэдүүлээ.

Худалдаа наймаа үргэдхэлгэ захилнуудые дүүргэхэ арга олгохоһоо гадна, «харилсаануудые һайжаруулгада, мүн дайнай аюулые зайсуулгада» хүргэхэ байна гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада Ханойн хүн зон гар табина

ХАНОЙ, мартын 18. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Венскэ Хандалгада гар табилга Ханойдо эдэбхитэйгээр үнгэргэгдэнэ. Ханойн элдэб районуудта мартын 12-то ба 13-да болоһон митингнүүдтэ городой хэдэн олон мянган хүн зон хабаадаа. Эдэ митингнүүд дээрэ гар табюулгын кампаниин ябаса зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Атомна зэбсэг хорихо тухай хандалгада ханойско фабрикануудай 1.500 хүдэлмэришэн мартын 15-да гараа табяа.

Мартын 27-ной үдэрые «гар табилгын үдэр» болгон соносхохо гэжэ Ханойдо гар табюулга эмхидхэхэ саг үргэлжын комитет тогтоогоо.

Неругэй мэдүүлгэ

ДЕЛИ, мартын 17. (ТАСС). Уласхоорондын байдал тушаа Индийскэ национальна конгресс гэжэ партиин провинциальна комитедүүдэй түлөөлэгшэдэй конференци дээрэ Индиин премьер-министр Неру үсэгэлдэр үгэ хэлээ.

«Стейтсмен» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Неру иигэжэ мэдүүлээ: Пакистан США-тай сэрэгэй союз баталаа. Тиимэһээ тэрэ хадаа Советскэ Союзда добтолго хэхэ база боложо магад байна.

Хитадтай хани барисаатайгаар ажабайхын орондо, Хитадай Арадай Республикые таһалан гансаардуулха политикые США-гэй ябуулдаг байһанда гэмшэжэ байһан тухайгаа Неру элишэлэн мэдүүлээ. Мүнөө үедэ дэлхэй дээрэ хоёр аюултай гуламта бии. Гэбэл, нэгэниинь Германиин хоёр хуби боложо хубааралга; хоёрдохинь — Тайвань болоно гэжэ Неру мэдүүлээ.

Ород дуунай гүрэнэй хоор Венгридэ ерээд байна

БУДАПЕШТ, мартын 17. (ТАСС). Венгеро-советскэ хани барисаанай һарада хабаадалсахын тулада ород дуунай гүрэнэй хоор эндэ ерэһэн байна. Тэрэниие А. В. Свешников хүтэлбэрилнэ. Эрклиин нэрэмжэтэ театр соо үсэгэлдэр үдэшэ тус хоор түрүүлжэ дуунуудаа дуулаһан байна. Театрын харалгын зал соо 2500 гаран хүн суглараа. Венгерскэ ажалшадай партиин Центральна Комитедэй политбюрогой ба секретариадай гэшүүд, министрнүүд, Венгерскэ Арадай Республикын президиумэй түрүүлэгшэ Иштван Доби, Гүрэнэй суглаанай түрүүлэгшэ Шандор Ронаи, СССР-һээ Венгридэ байдаг посол Ю. В. Андропов венгеро-советскэ хани барисаанай һарада хабаадалсахын тула ерэһэн ВОКС-ын делегациин гэшүүд, тэрэшэлэн Будапештдэ байдаг дипломатическа корпусой олон гэшүүд эндэ байлсаа.

Концертые сутларагшад ехээр һонирхон хараа.

Аюулгүйн Соведтэ

НЬЮ-ЙОРК, мартын 18. (ТАСС). Аюулгүйн Соведэй заседани үсэгэлдэр болоо. Египедэй хиналта доро байдаг территори дээрэхи Газы город шадар энэ оной февралиин 28-да израильска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй добтолго хэһэн тушаа Египедэй гомдолые хаража үзэлгэ энэ заседани дээрэ үргэлжэлүүлэгдээ. Египет тушаа Израилиин гомдол зүбшэхэ зүйлдэ мүн лэ оруулагдаһан байна. Советскэ Союзай түлөөлэгшэ А. А. Соболев заседани дээрэ түрүүлжэ үгэ хэлээ. Аюулгүйн Соведтэ Египедэй бариһан гомдол тушаа Советскэ Союзай делегациин ямар хараа бодол баримталжа байһан тухай Соболев хэлэһэн байна.

Газы шадарай египетскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ энэ оной февралиин 28-да израильска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зүгһөө добтолго хэгдэжэ, тэрээнһээ уламжалан египетскэ сэрэгүүд горьтой хохидолдо ороһон байгаа гэжэ баримтанууд харуулна. Газы шадар болоһон тулалдаануудай ушар байдал дээрэһээ хаража үзэхэдэ, энэнэй түлөө Израиль харюусалгатай байна. Израильска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэһэн ябуулганууд ООН-эй Уставые горьтойгоор эбдэһэн ябадал болохоһоо гадна, энэ райондо түгшүүрилые шангадхаһаниинь элеэр харагдана, энээндэ Аюулгүйн Совет анхарал хандуулангүй байжа шадахагүй гэжэ Соболев хэлээ.

Тиихэтэй хамта энэ райондохи байдалай түгшүүрил тухай Израилиин түлөөлэгшын хэлэһэн һанамжануудые анхаралдаа абангүй байжа болохогүй тухай зааха шухала гэжэ советскэ делегаци тоолоно. Эб найрамдалые бэхижүүлгэдэ ба Дүтын болон Дунда Востогой оронуудай хоорондо хани ёһоной харилсаануудые байгуулгада бэшэ, харин сэрэгэй бүлэглэлнүүдые байгуулгада шэглүүлэгдэһэн политикые зарим гүрэнүүдэй ябуулдаг дээрэһээ иимэ түгшүүрил тохёолдоно гэжэ баримтанууд харуулна. Энэ ушар дурсагдаһан районой оронуудай национальна бэеэ даанхай ба аюулгүй байдалда гай түбэг заатагүй тохёолдуулха байна гэжэ Соболев саашань хэлээ. Газы шадар болоһон тулалдаанай үедэ Египедэй хохидолдо ороһонтой дашарамдуулан Египедэй арадта советскэ делегациин зүгһөө А. А. Соболев шаналалаа мэдүүлһэн байна. ООН-эй зүгһөө Палестинэдэ байдаг ажаглагшадай штабай начальнигай элидхэлые һайнаар шэнжэлһэнэйнгээ, Египедэй болон Израилиин түлөөлэгшэдэй үгэ хэлэһэнэй һүүлээр Египедэй гомдол тушаа үгэ хэлэхэ эрхээ өөртөө үлөөнэб гэжэ Советскэ Союзай түлөөлэгшэ үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлээ.

ООН-һоо Палестинэдэ байдаг ажаглагшадай штабай начальник генерал Бэрнс элидхэл хээ. Тодоруулагдаһанай ёһоор, эблэрэлгэ тухай хэлсээгээр байгуулагдаһан демаркационно хилые 1955 оной февралиин 28-най һүни израильска армиин частьнууд дабан ороод, Египедэй хиналта доро байһан территори руу гүнзэгырхэ зуураа, египетскэ сэрэгэй лагериие ба порт шадарай районние уһаар хангадаг насосно станциие добтолһон байна. Израильска нүгөөдэ бүлэг солдадууд Газы городһоо зүүн-хойгуур демаркационно хилые алхан гараад, египетскэ гарнизондо туһалхын тулада эльгээгдэһэн сэрэгүүдые далда газарта тодожо байгаад буудажа ороһон байгаа. Энэ добтолгын эсэстэ египетскэ тала хохидолдо ороо: 38 хүн алуулһан, 31 хүн шархатаһан байна.

Энэ тулалдаан эблэрэлгэ тухай хэлсээе эбдэһэн ябадал болоно гэжэ генерал Бэрнс хэлээ. Энэ хадаа хэмжээнэйнгээ, тохёолдуулһан хохидолойнгоо талаар хоёр талын хоорондо эблэрэлгэ баталһан сагһаа хойшонхи эгээн ехэ тулалдаан болоно гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Эблэрэлгэ тухай хэлсээе хоёр талын зүгһөө урда тээнь эбдэһэн ушарнуудта Бэрнс элидхэлэйнгээ ехэнхи хубиие зорюулһан байна. Энэнь Газы шадар болоһон тулалдаае зүбшэн хэлсэлгые эблэрэлгэ тухай хэлсээе эбдэһэн тухай юрэнхы дискуссяар һэлгэхэ гэһэн һэдэлгэ гаргагдана гээшэ ха гэжэ һанахаар болгоно.

Удаань Египедэй түлөөлэгшэ Омар Лютфи үгэ хэлэхэдээ, Газы шадар болоһон зэбсэгтэ тулалдаанууд тухай бүри тодорхойгоор хэлэһэн ба Египедэй хиналта доро байһан территоридо Израилиин регулярна армиин частьнуудай добтолһон ушарые «эзэрхэг түримхэй ябуулга» болоно гэжэ тоолоһон байна. Удаадахи заседани дээрэ үгэ хэлэхые хүсэнэб гэжэ Израилиин түлөөлэгшэ мэдүүлээ. Тэрэнэй һүүлээр заседани хаагдаһан байна. Аюулгүйн Соведэй удаадахи заседаниин хэзээ болохо тухай хожом соносхогдохо гэжэ түрүүлэгшэ мэдээсээ.

Барилгын, модо болбосоруулдаг промышленностиин ба барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй уласхоорондын хоёрдохи конференци нээгдэбэ

БЕРЛИН, мартын 18. (ТАСС). Барилгын, модо болбосоруулдаг промышленностиин ба барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй уласхоорондын хоёрдохи конференци эндэ нээгдээ. Дэлхэйн 30 ороной, тэрэ тоодо Хитадай Арадай Республикын, Чехословакиин, Венгриин, Болгариин, Англиин, Франциин, Баруун Германиин, Индиин, Италиин, Финляндиин, Уругвайн, Чилиин, Японии, Даниин, Норвегиин, Индонезиин болон бусад оронуудай түлөөлэгшэд конференцидэ хабаадалсана.

Барилгын хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ М. И. Борисов түрүүтэй, советскэ профсоюзна делегаци конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

Немецкэ сүлөөтэ профсоюзуудай нэгэдэлэй түрүүлэгшэ Г. Варнке ГДР-эй ажалшадай зүгһөө суглараашадые амаршалаа.

Барилгашадай ба модо болбосоруулагшадай профсоюзуудай уласхоорондын нэгэдэлэй вице-түрүүлэгшэ Ринальдо Скеда (Итали) конференци дээрэ түрүүлэгшээр һуугаа. Германска Демократическа Республикын президент В. Пикын эльгээһэн амаршалгын бэшэгые тэрэ уншаа.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин генеральна секретарь Луи Сайян удаань үгэ хэлээ. Ажалшадай байдалые һайжаруулха гэһэн хамтынь эрмэлзэлгэ конференцидэ хабаадагшадые нэгэдүүлнэ. Атомна зэбсэг хорихын түлөө олон оронуудта дэлгэрһэн хүдэлөөн, тэрэшэлэн парижска хэлсээнүүдтэ ба германска милитаризмые һэргээлгэдэ эсэргүүсэн немецкэ арадай хэжэ байһан тэмсэл эдэ эрмэлзэлгэнүүдэй нэгэниинь болоно гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ.

Эб найрамдалай түлөө, өөһэдынгөө эрхын түлөө бүри эдэбхитэйгээр тэмсэхыень конференцидэ хабаадагшадые Сайян уряалаа.

Зүбшэхэ зүйлэй нэгэдэхи пунктаар — «барилгын, модо болбосоруулгын промышленностиин ба барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй байдалые һайжаруулха тухай, тэдэнэй экономическа ба социальна эрилтэнүүдые хангуулхын түлөө тэмсэлдэ бата нэгэдэлтэй байха тухай» асуудалаар нэгэдэлэй генеральна секретарь Аарне Ааринен (Финлянди) элидхэл хээ.

Австрийска парламентын главна комитедэй заседани

ВЕНА, мартын 17. (ТАСС). Парламентска хэблэлэй зургаанай мэдээсэһэнэй ёһоор, австрийска парламентын главна комитедэй заседани мартын 16-да болоо. Федеральна канцлер Рааб, вице-канцлер Шерф, гадаадын хэрэгүүдэй министр Фигль, финансын министр Камиц ба статс-секретарь Крейский заседанида хабаадалсаа.

Парламентын главна комитет хадаа, тусхайлбал, СССР-эй Верховно Соведэй 1955 оной февралиин 9-нэй Деклараци тушаа федеральна канцлерай канцеляриин бэшэгые зүбшэн хэлсээ.

Парламентын депутат Тончич энэ асуудалаар элидхэл хэхэдээ, Деклараци текстые хүсэдөөр уншаһан байна.

Москвадахи австрийска посол Бишофф советскэ гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотов хоёрой хоорондо хэгдэһэн хэлсээнүүдэй удха тухай гадаадын хэрэгүүдэй министр Фигль мэдээсэл хээ. Мүн СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Молотовой 1955 оной февралиин 8-да хэһэн мэдүүлгэ тушаа Австриин министрнүүдэй соведэй мартын 15-да баталан абаһан мэдүүлгын текстые главна комитедтэ тэрэ уншажа үгөө.

Главна комитет хадаа федеральна канцлерай канцеляриин бэшэгые анхаралдаа абаха, тэрэниие парламентын пленарна заседани дээрэ зүбшэн хэлсэхые һайшаан дурадхаха гэжэ шиидхээ.

Һаяар болохо заседани дээрэ тусгаар үгэ хэлэлгэ үнгэргэхэ гэжэ главна комитет нэгэн дуугаар шиидхээ.

Хожомой мэдээнүүдэй ёһоор парламентын һаяын заседани мартын 30-да болохо байна.

Советскэ радиоинженернүүдтэ США-да ошохо визэ үгэхэһөө арсаба

США-гэй радиоинженернүү Институдай жэл бүриин национа на суглаан энэ оной мартын 21- дэ Нью-Йоркдо болохо байна. Э суглаанда советскэ мэргэжэлтэ хабаадахын тулада СССР-эй Хэл холбооной министерстводэ дурса һан Институт февральда уряал э гээһэн байгаа. Уряал соонь иигэ заагдана: «Энэ шухала событ таанад гү, али танай организаци гэшүүд хабаадахал байха гэжэ дэнэр мэдэнэбди».

Эдэ уряалнуудыень Поповой рэмжэтэ, радиотехникын ба элект хэлхеэ холбооной научно-техничес Бүхэсоюзна обществодо СССР Хэлхеэ холбооной министерс дамжуулан үгөө. Энэ общество даа США-гэй радиоинженернүү Институдай национальна суглаа хэдэн мэргэжэлтэдые эльгээхые сэжэ байһанаа мэдүүлхэ зуур тэдэндэ визэ үгэхые захиһан бай

Советскэ хэдэн инженернүүдтэ зэ үгэхэһөө США-гэй гүрэнэй партаментын арсаһаниинь мэдээ болоо. Энэ арсалта хэхэдээ, Инст тудай дурсагдаһан суглаанда сов скэ хэдэн түлөөлэгшэдые эльгэ тухай уряалые СССР-эй Хэл холбооной министерстводэ СШ гэй радиоинженернүүдэй Инсти эльгээгүй юм гэһэн хэбэртэйгэ шалтаг бариһан байна.

Советскэ радиоинженернүү США-да ошохо визэ үгэхэһөө арс һан ябадалые наукын ба культур талаар уласхоорондын харилс ажаллалга бэелүүлгэдэ эсэргүү ш лүүлэгдэһэн шэпэ һэдэлгэ гэхэ ондоогоор советскэ олонинтэ тоол жо шадахагүй байна.

Гоминдановска урдын генерал Вэй Ли-хуан Хитадта бусажа ерэбэ

ПЕКИН, мартын 17. (ТАС Синьхуа агентствын мэдээсэһэн ёһоор, гоминдановска урдын ге рал Вэй Ли-хуан Гонконгһоо Хит дай Арадай Республикада март 15-да бусажа ерээ. 1949 ондо На кинай сүлөөлэгдэхын урда тээх тэрэ Гонконг ороһон байгаа. В Ли-хуан Зүүн-Хойто Хитадтахи миндановска сэрэгүүдэй главна мандалагша урдань байһан юм.

Английска эзэмдэлгын сэрэгүүдэй манёвр Баруун Германида болохонь

БЕРЛИН, мартын 17. (ТАС АДН агентствын мэдээсэһэ ёһоор, английска танкова ба ав ционно подразделениүүдэй мане мартын 29-һөө 31 хүрэтэр Дирсбо тель (Зольтау округ) шадар бол хонь гэжэ Баруун Германидахи а лийскэ эзэмдэлгын засагаархид носхоо.

Харбург гэжэ районой урда лын Равен, Швиндебек, Ветцен Зодерсторф гэжэ һуурин газарну та манёвр мүн лэ үнгэргэгдэхэнь

Турцида сэрэгэй манёвр эхилбэ

СТАМБУЛ, мартын 17. (ТАС Турецко-американска хамтын нёвр Зүүн Фракида (Турци) март 16-да эхилээ. Энэ манёврто туре армиин частьнууд ба американс 6-дахи флодой корабльнууд хаб далсана.

Турецко-иранска хэлсээндэ США Англи хоёр хамжалсахань

НЬЮ-ЙОРК, мартын 18. (ТАС Лондонһоо мэдээсэгдэһэнэй ёһо «Нью-Йорк таймс» газетын корр пондент Уэллес иигэжэ дамжуул Юумэ мэдэхэ хүнүүдэй мэдүүлэ дээрэһээ хаража үзэхэдэ, Англи даа апрельдэ гү, али майда туре ко-иранска сэрэгэй договорто хи жан оролсохо байна. Тэрэнэй һ лээр тус договорто Холбоото Ш дууд удангүй оролсохо юм.

Франциин Республикын соведтэ парижска хэлсээнүүд зүбшэгдэ

ПАРИЖ, мартын 17. (ТАС Парижска хэлсээнүүд тушаа Ре публикын соведтэ үгэ хэлэлгые ма тын 23—25-да үнгэргэхэ ту шиидхэбэри Республикын сове парламентска фракцинуудай тү лэгшэдэй зүблөөн дээрэ гаргагда байна.

Редакторай орло
О. Г. ГОМБОЕ

Мүнөөдэр кино театрнуудта

Оперо ба баледэй театрта—балет «Э ральда» (12 часта), оперо «Запорож Дунаем» (20 часта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — уранһайх пэнэ фильм «Чемпион мира» (1 11 ч. 30 м., 13 ч., 14 ч. 30 м., 1 30 м. ба 22 ч.), «Любимец Вены» (1 30 м. ба 20 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 34.05. местной информации и писем— 24-74 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00408. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР Зак. № 761.